

Veto

nummer 29

4 mei 1998

Jaargang 24 - 1997-1998

afgifte : Leuven X
(weekblad - verschijnt niet van juni
tot augustus)

België-Belgique
P.B.
3000 Leuven 1
2/2817

Studiedag over
permanente
vorming

p. 3

Wereldpremière
David Hernandez

p. 4

Zoekertjes:
X zorgt opnieuw voor
beroering

p. 11

KU Leuven gedagvaard voor de arbeidsrechter

Assistenten moeten helft vakantiegeld inleveren

Een aantal assistenten zal, voor de berekening van het vakantiegeld, voortaan behandeld worden als ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschap. Op zich niet zo een dramatische vaststelling, ware het niet dat de betrokkenen daardoor hun vakantiegeld gehalveerd zien. Die beslissing werd genomen door de academische overheid van de KU Leuven, nadat het Rekenhof en de regeringskommissaris erop hadden aangedrongen. Enkele assistenten zijn prompt naar de arbeidsrechtbank gestapt in de hoop het tij, en vooral het vakantiegeld, te doen keren.

De kwestie die nu voorligt is eigenlijk nieuw. Ze kadert in de problematiek van onduidelijkheid over het statuut van personeel aan de universiteiten van het vrij onderwijs, zoals de VUB en de KU Leuven. Aan de universiteiten van het gemeenschapsonderwijs zoals de Universiteit Gent is het statuut vergelijkbaar met dat van ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschap. Maar omdat de uniëfs van het vrij onderwijs zelf (en niet de Vlaamse Gemeenschap) werkgever zijn van het personeel bepalen zij een aantal aspecten van hun statuut autonoom, ook al is het grootste deel van de aspecten intussen al door de overheid geregeld. Wat het vakantiegeld betreft — een aspect dat de KU Leuven autonoom regelt —, was tot dit jaar zowel aan de VUB als aan de KU Leuven de regeling uit de privésector van toepassing. De assistenten die nu getroffen worden, zijn enkel AAP'ers (assisterend academisch personeel), die worden betaald met gemeenschapsgeld. Daarnaast zijn er BAP'ers (bijzonder academisch personeel), die bezoldigd worden via externe financiering. Professor Christoffel Waelkens, voorzitter van de Vereniging van het Akademisch Personeel, vrgest evenwel dat het probleem zich zal uitbreiden tot de BAP'ers.

Het universiteitsdecreet van 1991 bepaalt dat het academisch personeel wat betreft de aanvullende vergoedingen — zoals ondermeer het vakantiegeld — behandelend moet worden zoals ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschap. Jos Vaesen, directeur van de personeelsdienst van de KU Leuven, zegt dat alles is aangepast konform dit decreet, behalve het vakantiegeld van de assistenten. "We hebben dat niet gewijzigd omdat we vonden dat het vakantiegeld

Een paarse Saab 900 draagt onze goedkeuring nog wel weg, maar moet het niet eens onderzocht worden hoe het zit met al die auto's op de weg? Mobiliteit is meer dan een afgeleide economische activiteit, het gaat om veel meer. Veto ging een heftige discussie aan met Febiac en onderzocht een aantal futuristische toekomstplannen, zie middelpunt pagina 6 en 7.
(foto Ivan Put)

in een andere traditie past en we hebben dan ook de regeling uit de privésector behouden."

Die situatie bleef aan de VUB en de KU Leuven bestaan tot vorig academiejaar. Toen ontdekte het Rekenhof — een instelling die erop toeziet dat er voorzichtig wordt omgesprongen met overheidsgeld — dat er aan de VUB vakantiegeld werd uitgekeerd aan de assistenten zoals in de privésector en dus niet zoals het universiteitsdecreet dat oplegt. Daardoor worden werkingstoelagen onrechtmatig gebruikt, omdat het vakantiegeld in de privésector veel hoger ligt. De VUB is niet willen ingaan op de opmerkingen van het Rekenhof en daartegen heeft de regeringskommissaris beroep aangetekend. De minister van Onderwijs is hem daarin bijgetreden. Vaesen: "Wij hebben het oordeel van de minister over de situatie aan de VUB afgewacht. Toen bleek dat ook het ministerie duidelijk tegen de toekenning van vakantiegeld zoals in de privésector was, hebben ook wij ons daar-

aan aangepast. Het is dus duidelijk niet op vraag van de universitaire overheid dat het vakantiegeld van assistenten gelijkgesteld wordt met dat van de ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschap en dus feitelijk gehalveerd wordt."

Messen

Vooral nu het een rage is geworden om om het verst te reizen, is het niet leuk je vakantiegeld met de helft te zien afnemen. Een aantal van de getroffen assistenten is dan ook naar de arbeidsrechtbank gestapt. Het probleem situeert zich rond de interpretatievraag van het universiteitsdecreet. De algemene regeling voor het vakantiegeld is van toepassing op alle werknemers, uitgezonderd die gevallen die onder een andere wet vallen. Voor ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschap is er zo een andere wettelijke regeling voorzien. Die regeling geldt eveneens voor assistenten aan de gemeenschapsuniversiteiten zoals in Gent.

Maar de situatie aan de vrije universiteiten is ambig. Aan de KU Leuven wordt het vakantiegeld van de ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschap toegekend aan de proffen, maar niet aan de assistenten. "Omdat die niet echt voldoen aan het statuut van ambtenaar, omdat ze bijvoorbeeld niet vast benoemd zijn", aldus Vaesen. De vraag is nu of het universiteitsdecreet die situatie veranderend heeft. Volgens het Rekenhof dus alvast wel.

Professor Waelkens bevestigt dat een aantal assistenten, gesteund door de katoelike vakbond, naar de arbeidsrechtbank zijn gestapt. Waelkens: "Niet alleen wordt hun vakantiegeld gehalveerd, maar zij verliezen nog een aantal voordelen, zoals de overdracht van vakantiedagen naar een nieuwe werkgever." Zowel Waelkens als Vaesen wijzen erop dat de assistenten en de academische overheid niet met getrokken messen tegenover mekaar staan. "De universitaire overheid past gewoon toe wat haar opgelegd wordt, en het komt haar nog goedkoper uit ook. We hopen alleen dat de arbeidsrechtbank de assistenten gelijk geeft, dan kan de universiteit de regeling weer aanpassen", aldus Waelkens. De juridische procedure is al bezig en uitspraak wordt over enkele maanden verwacht.

GROEP T

LERAARS MET VISIE

PEDAGOGISCHE HOGESCHOOL LEUVEN

Tiensevest 60 • 3000 Leuven • Telefoon 016/30 10 30 • Fax 016/30 10 40 • E-mail groept@groep.t

Raf Gerits

lezersbrieven

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven en moeten vóór vrijdagmiddag 16.00 u binnen zijn, liefst op diskette of via e-mail veto@veto.student.kuleuven.ac.be.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten-)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking: de schrijver moet steeds naam, studiejahr en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 2400 tekens (spaties inbegrepen, wat overeen komt met ± 1,5 getikte bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Spelling (1)

Vanwaar komt de manie slechts één spelling officieel te erkennen? Het is mislukt, in het Portugees ook; andere talen proberen het niet. Nederlands is geen Portugees en ons kultuurvolk schat orde en netheid behoorlijk hoog in maar dat hoeft nog niet te ontbreken in een schending van de onvervreemdbare bevoegdheid van de moedertaalspreker te beslissen hoe hij schrijft. De politiek mag zichzelf dan bevoegd verklaren, zij heeft geen enkele legitimiteit om in welk facet van de taal dan ook in te grijpen. Er is geen betere manier om de wil van de man in de straat te kennen dan zijn pen te volgen, zowel in boodschappenbrieven als in verhandelingen of gedichten.

De commissievoorstellen hadden nooit bij ministers, maar wel volledig en korrekt in de bus van iedere nederlandsstalige moeten toekomen. Ministers zijn niet op een spellingprogramma gekozen, dus onbevoegd. Met regelgeving moet je zuinig zijn. Op cultuurterrein moet dat zelfs nadrukkelijk beperkt blijven tot ruimte scheppen waarin creativiteit kan opbloeien. Regelen is daar diskriminatie tegenaan zoals die van de rode onderwijzerspotlood. Waarom 'dikte' niet vervangen door 'spellingevol-

tie'? Dan krijgen we mensen die weten waarover ze spreken. Onze taal leeft: woorden komen en gaan, veranderen van betekenis, geslacht, vervoeging, uitspraak en jawel, ook spelling. Dat alles moet vrij kunnen, andere beschermd.

Wat andere culturen doen, is geen argument voor ons. Dat neemt niet weg dat over het muurtje kijken ideeën oplevert. Onlangs zond de BBC een programma uit over de problemen die het Engels heeft met de waaijer van invloeden uit kulturele, sociale en regionale hoek wegens haar wereldwijde verspreiding als officiële taal en/of moedertaal. Weinigen kennen genoeg Engels om te weten dat die taal krielt van de dubbelspellingen. De konklusie klomk me als muziek in de oren: als het Engels de status van wereldtaal niet wil verliezen mag er geen enkele variant fout gemerkt worden maar moeten ze integendeel alle erkend worden als onmisbaar voor de rijkdom van de taal.

"Moet Veto er zich bij neerleggen?" Tuurlijk niet! Er is een taalminnende elite die zich uit maatschappelijke verantwoordelijkheid verplicht weet het spellingbesluit te negeren en daarbij jullie steun nodig heeft.

ir. Leo E.J. Callens,
Nevele

Spelling (2)

Toen ik Veto's interview met Joop van der Horst las (Veto 27), vielen ook mij de tanden uit mijn bek van verbazing. De auteurs schrijven dat De Standaard 'verongelukkig' reageerde op het rapport van de commissie-Geerts en suggereren dat dit mee aan de oorsprong ligt van de afwijzing van dat plan door de ministers van de Taalunie. Het omgekeerde is waar. De Standaard heeft het rapport van Geerts altijd verdedigd. Nogal logisch: deze voorstellen gingen een heel eind in de richting van de 'progressieve' spelling die de krant toen gebruikte. Ten tweede hebben wij nooit geschreven dat je volgens Geerts 'sjampanje' en 'oedeklonje' moest schrijven. Integendeel: wij legden keurig uit waarom deze woorden niet onder de vernederlandsing vielen. De knipsels kan u op onze redactie komen inkijken, als u wil.

Ook Joop van der Horst (overigens een medewerker van De Standaard) vergist zich in het interview. Hij stelt het voor alsof De Standaard de belangrijkste stoorzender was bij de invoering van de spelling van 1954. Dat klopt niet. Om te beginnen gebruikte ook De Standaard het officiële Groene Boekje. Alleen kozen we sinds de invoering van dat boekje voor bastaardwoorden konsekwent de 'progressieve' vorm, die niet zonder reden de 'toegelaten variant' werd genoemd. Toen de overheid na een jaar besliste dat het onderwerp en de ambtenaren dit niet mochten doen, was dat geen aanleiding om de spelling van de krant te herzien. Historisch kan je dat de verkeerde keuze noemen — ze was op dat ogenblik best te rechtvaardigen. Ten tweede doet Van der Horst De Standaard te veel eer aan. Het spellingsmuurtje liep niet tussen De Standaard en de rest van het taalgebied, maar veeleer tussen Vlaanderen en Nederland. Nagenoeg de gehele pers in Vlaanderen en een groot deel van het bedrijfsleven

en de uitgeverijen gebruikten de 'progressieve' spelling.

Ludo Permentier,
taaldredakteur De Standaard

Lompen en gekleurd

Nu mijn imago (annex handelsmerk) ook uitgedragen wordt door mijn vrienden van het Jong Thomas More Genootschap Leuven wordt hier van mij waarschijnlijk enige reactie op verwacht. In zijn lezersbrief in Veto 28 stelt Mathias Van Aken in een bijna poëtisch schriftje:

1) Veto gelijk aan een radikaal-links blaadje dat pretendeert de studenten-gemeenschap te vertegenwoordigen vol leugens, ongegronde insinuaties en tendentieuze berichtgeving.

2) dat hij zich vrijwillig (sic) liet onder-
vervolg op p. 10

Deze week niet in Veto:

• Bestolen zijn we. 1-1 in de laatste minuut, dankzij een twijfelachtig kopbaldoelpunt van Koen Verheyden, de "beul van de 's Meiersstraat". Het kleine maar moedige Veto controleerde het grootste deel van de wedstrijd tegen topsfavoriet Kringraad op de Mobiliteitscup. Veto opereerde vanuit een versterkt middenveld rond de de Debruyne-Put met daarachter de alternatieve centrale verdedigers Mangelschots en De Schrijver. Het verderevervult resulteerde in een verdiende voorsprong: hoekschop van Debruyne, magistraal gedeveerd met buitenkant voet in de rechterbenedenhoek. Een Braziliaans doelpunt op naam van Eeckhout, die hiermee bewees ondanks zijn leeftijd nog niet versleten te zijn. Kringraad probeerde daarop te drukken, maar stootte op het ijzeren Veto-gordijn en ontsnapte met veel bijval aan een karton tegendoelpunt op de vlijmscherpe counters van de supersnelle buitenspelers Declercq en Daniels. Coach Raf 'Erik' Gerits achtte de buit al binnen, tot dus de tragische laatste minuut. Supporters bestormden het veld om zoveel onrecht. Nog tot twee uur na de dramatische wedstrijd moesten de ordestrijdkrachten verholpen Veto-fans van de kruispunten in de binnenstad wegplocken. Drie hooligans, in lompen gehuld en met gekleurd haar, werden daarbij korte tijd aangehouden. • Nog meer onrecht vorige week in de Belgische politiek. Eerste beleidsdaad van Tony Van Parys als minister van Justitie: Anne Thily een objectief onderzoek laten voeren naar de verantwoordelijkheid van Anne Thily in de ontsnapping van Dutroux. Wil iemand eens een objectief onderzoek laten voeren naar het verstand van de nieuwe minister van Justitie? En naar dat van CVP-fraktieleider Paul Tant? Patrick Dewael zal graag de parlementaire onderzoekscmissie leiden: "Meneer Tant beweert dat 6 + 6 = 13; meneer Van Parys beweert dat 6 + 6 = 14. Mijne heren, het is duidelijk dat één van u beiden liegt." • L'Euro, c'est pour bientôt. De mensen die La Une kunnen ontvangen worden al maanden voorbereid. Onze Europese identiteit krijgt vorm: na een vlag en een volkslied, krijgen we nu ook geld. Dat is toch al meer dan de gemiddelde voetbalploeg kan zeggen. In Mechelen vloekt Van den Brande nog maar eens: Vlaanderen heeft geen eigen geld, en zelfs nog geen voetbalploeg. Duitsland wil de Nederlander-Duisenberg aan de top van de Euro. Het paarse kabinet beloofde de Duitsers in drie de provincies Gelderland, Overijssel en Drenthe. Geen nood, ze kennen daar de weg. De Duitsers weigeren echter, ze hebben al genoeg buitenlanders: ossies, Koerden, Turken. De Fransen wilden per se Trichet als opvolger na vier jaar. De Belgen waren hevige voorstander: "Si nous pouvions seulement tricher un peu, nous sommes déjà contents." Ook de Italianen zijn voor: "eindelijk geld waar je schone handen van krijgt, is daar de tendens". De Grieken en de Portugezen hebben toch geen geld, "dus waarom er ons zorgen over maken", is daar de eerste associatie met de euro.

vrije tribune

De vrije tribune kan bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven en moet vóór vrijdagmiddag 16.00 u binnen zijn, liefst op diskette of e-mail veto@veto.student.kuleuven.ac.be.

De vrije tribune staat open voor iedere persoon of organisatie die met redelijke argumenten een standpunt verdedigt of een gefundeerde mening formuleert. Het standpunt kan vrij aangebracht worden. De Persoon of organisatie is volledig verantwoordelijk en aansprakelijk voor de inhoud en kan slechts één maal per jaar een vrije tribune krijgen. De vrije tribune wordt steeds ondertekend met naam, studiejahr en volledig adres, en is onder geen beding anoniem.

Eventuele reacties op een vrije tribune worden uitsluitend gegeven via lezersbrieven.

De vrije tribune wordt ofwel integraal ofwel niet gepubliceerd en is niet langer dan 7.000 tekens (spaties inbegrepen, wat overeenkomt met ± vier getikte bladzijden met dubbele interlinie). De redactie behoudt zich het recht voor de vrije tribune niet te plaatsen als aan de criteria van redelijke argumentatie, een standpunt en gefundeerd zijn niet strikt voldaan wordt.

Het Koerdische volk in perspektief

Het was een bijzonder goed idee om in Veto 27 en 28 telkens een bladzijde te wijden aan de Koerdische kwestie. Het lot van de Koerden is inderdaad niet benijdenswaardig. Dat betekent echter niet dat alle Koerden in Europa asielzoekers zijn. De overgrote meerderheid onder hen zijn gewoon gastarbeiders die in de 'gouden' jaren zestig naar hier werden gehaald. Onder de twee miljoen Turken in Duitsland zijn er vijfhonderdduizend Koerden. Nog voor vijftien jaar geleden de oorlog tussen het Turkse leger en de Koerdische Arbeiderspartij (PKK) begon, migreerden de Koerden al uit hun arme en verwaarloosde woongebieden in Oost-Turkije naar de grote steden in het westen van het land en naar Europa. Koerdistan heeft immers niet de enorme bodemrijkdommen die men het toeschrijft. Het is wel een strategisch belangrijk gebied door zijn ligging tussen (en in) Rusland, Iran, Irak, Turkije en Syrië.

Ook in vroegere eeuwen had het gebied die strategische waarde. Het was toen het grensgebied tussen de Ottomaanse en Perzische rijken. In de negentiende eeuw kwam daar een derde rijk bij, dat van de Russische tsaren, die volop aan expansie deden en daarbij in botsing kwamen met de twee andere imperia. Alle partijen hebben de Koerden gebruikt in hun onderlinge rivaliteit. Koerdische leiders waren bijvoorbeeld sjefs van bufferstaates aan weerszanden van de grenzen en genoten een zeer grote autonomie. Met andere

woorden, de huidige verdeling van Koerdistan over verschillende staten is er altijd geweest. Een Koerdische eenheidsstaat was er nooit. Zoals Duits en Nederlands verwante talen zijn, zo zijn er ook verschillende Koerdische talen. En de versnippering gaat nog verder door het tribale systeem dat nog in grote delen van Koerdistan leeft. Dat laatste is de oorzaak van de oorlog die twee sjefs, Masoed Barzani en Jalal Talabani, nu al verschillende jaren voeren in hun feitelijk autonoom Iraaks Koerdistan. Tribale loyaliteit is veel sterker dan nationaal gevoel, dat vooral een zaak is van Koerden in de steden.

Ook godsdienstige loyaliteit is en was sterker dan nationale solidariteit. De uitvoerders van de Turkse genocide op de kristelijke Armeniërs in 1915 waren Koerden. Nog heden ten dage zetten de Koerden de kristelijke minderheden zoals de Assyriërs onder druk, zowel in Zuidoost-Turkije als in Noord-Irak. Naast een linkse PKK telkt Turk-Koerdistan een fundamentalistische Hezbollah (Partij van God). Men mag ook niet vergeten dat de eerste Koerdische opstand in het moderne Turkije, die van sjek Said in 1925, in de eerste plaats gericht was tegen de anti-godsdienstige maatregelen van de Turkse leider Kemal Pasja Atatürk, zoals het verbod op alle religieuze konfrensiën en de afschaffing van het kalifaat (het in theorie hoogste gezag in de islamwereld) in 1924.

Op het terrein zelf is de toestand van de

Koerden zeer verschillend. In Syrië en in Rusland en in enkele voormalige Sovjet-republieken vormen de Koerden kleine minderheden. In Iran zijn ze grotendeels geassimileerd ten gevolge van de etnische en taalkundige verwantschap met de Perzen én door de industrialisering van wijlen sjah Reza Pahlavi, die de Koerden uit hun traditionele woongebieden weglokte. In Irak zijn de Koerdische identiteit en het recht op autonomie erkend. Zo kan men in Bagdad aan de universiteit 'koerdistiek' volgen. Het grootste probleem in Irak is de buitenlandse manipulatie (door de buurlanden, de Verenigde Staten, Groot-Brittannië, Israël) om het land onder druk te houden. Dit was zo al lang voor Saddam Hoessein. In Turkije tenslotte hebben de Koerden te lijden onder het concept van Atatürk van één homogene, unitaire Turkse staat, waarin geen plaats is voor minderheden en voor uitingen van eigen identiteit, zoals het gebruik van de eigen taal. Reken daarbij de brutaliteit waarmee dit concept wordt opgedrongen en je hebt zo een recept voor oorlog. Het is wel ironisch dat onder druk van de gebeurtenissen en van Europa nu weer wordt gesproken van een 'rijkdom' van zowat vijftig religieuze en etnische minderheden. Maar dit dient alleen om de Koerdische eisen in die massa te verdrinken. Op het terrein blijven alle minderheden onder sterke druk staan.

Paul Vanden Bavière,
journalist Midden-Oosten

Zebrapadenactie door ordediensten 'vakkundig' opgekuist

Orige week organiseerde Sociale Raad in samenwerking met Velo, Sic en de vakbond LBC-NVK de 'Week van de Duurzame Mobiliteit'. Een hele week lang werden de studenten en het personeel van de KU Leuven via allerhande activiteiten opgeroepen om na te denken over andere en betere vormen van mobiliteit dan automobiliteit. Een nobel en ambitieus initiatief, maar niet direct iets waar de grote studentenmassa van wakker ligt, zo bleek. De week eindigde in mineur met een zebrapadenactie die, na enkele succesvolle kruispuntbezettingen, vrij snel werd ongedaan gemaakt door de ordediensten. Daarbij werden drie studenten voor korte tijd gearresteerd.

behelsde twee delen. Enerzijds was er het meer theoretische deel - in de vorm van maar liefst twee debatten - waarbij de argumenten van voor- en tegenstanders van een 'andere' mobiliteit met elkaar gekonfronteerd werden. Het eerste debat moest een antwoord geven op de vraag 'Weg met de auto, doemdenkerij of absolute must?' maar mislukte jammerlijk. De discussie, die een hevige tweestrijd had moeten opleveren tussen 'autofielen' en zij die het niet zo begrepen hebben op Koning Auto, bleef beperkt tot een opeenvolging van té lange uiteenzettingen door de panelleden. Dat was net zo bij het tweede debat over 'Vervoersarmoede, een nieuwe ongelijkheid'. Ook hier kwam er minder uit dan erin zat, aangezien beide thema's toch brandend actueel zijn en de panelleden experts inzake mobiliteit genoemd konden worden. Het was echter niet alleen het inhoudelijk debat dat wat tegenviel, ook de publieke belangstelling was niet

overweldigend. Voor het eerste debat kwamen nog een vijftigtal kijklustigen opdagen, maar het tweede debat was met ongeveer dertig aanwezigen zeker geen voltreffer. Twee debatten na elkaar is dan ook hoog gegrepen.

Daarnaast werd ook aandacht besteed aan de duurzame mobiliteit in de praktijk. Iedereen aan de KU Leuven werd opgeroepen om tijdens de Week van de Duurzame Mobiliteit met alternatieve en duurzame vervoersmiddelen naar Leuven te komen. Voor personeelsleden werd daarom de mogelijkheid voorzien om voor het luttele bedrag van honderd frank de hele week een Velo-fiets te huren. Ook deze Velo-promoweek kende echter niet de verhoopte bijval. Slechts een beperkt aantal personeelsleden kwam bij Velo aankloppen. Wat wel een bescheiden succes genoemd kan worden, was de minivoetbalkompetitie op de parkeerplaats aan Alma 2 die voor de gelegenheid autovrij gemaakt was. Daar traden

een tiental voetbalploegen van raden (ook van Veto, dat — het agressieve spel van Koen Verheyden ten spijt — als morele winnaar uit de bus kwam), kringen, studentenhuizen en Velo met elkaar in het strijdperk. Ook de fietsstochtes konden telkens op vijftig sportieveelingen rekenen.

Sluitstuk van de mobiliteitsweek was de zebrapadenactie. In navolging van enkele succesvolle fietsacties in het verleden, werd vorige week de draad opnieuw opgepakt. Naast de draad werden daarbij ook een aantal studenten opgepakt, toen een veertigtal studenten het verkeer een tijdlang blokkeerde uit protest tegen de centrale rol die de auto toebedeeld krijgt in het verkeer. Dit was namelijk niet naar de zin van enkele plaatselijke rijkswachters, die zich immers ook per auto verplaatsen.

Het is de verdienste van Sociale Raad de discussie rond mobiliteit gaande te willen houden. Dat de modale student daar — de verkeersongevallen, de milieuvuiling en de files indachtig — heel wat minder mee begaan is, is dan ook erg jammer. Toch kan een deel van de tegenvallende opkomst zeker verklaard worden door het late tijdstip in het academiejaar. Zeker voor herhalingsvatbaar, zo'n weekje duurzaam mobiliteit.

Raf Eerts
Kristof Daniels

De 'Week van de Duurzame Mobiliteit'

Linov-Studiedag 'levenslang leren'

Gespecialiseerde docenten permanente vorming gevraagd

(foto Ivan Puit)

Orige donderdag organiseerde het Leuven Instituut voor Nieuwe Onderwijsvormen (Linov) een studiedag over levenslang leren. Vooral de universitaire permanente vorming (UPV) kwam aan bod. Onder de noemer UPV vallen alle opleidingsinitiatieven die de universiteit organiseert voor universitair afgestudeerden. Op de denkdag viel vooral de vraag op vanwege het bedrijfsleven om gespecialiseerde UPV-docenten op te leiden. Universiteit en beleid spelen de bal van de financiering daarvoor handig naar elkaar door.

Recent besliste de academische overheid meer middelen aan te wenden voor de UPV-activiteiten. Onderwijscoördinator Mark Debrock meent dat "de permanente vormingsactiviteiten een belangrijke voorbeeldfunctie hebben voor de basisopleidingen". Daarmee bedoelt hij dat de docenten

door hun ervaring met permanente vorming beter de eisen leren kennen van het beroepsveld om de studenten uit de kandidaturen en de licenties beter voor te bereiden op hun latere beroepsleven.

Carrière

De vertegenwoordigers van het bedrijfsleven legden evenwel andere klemtonen. Net zoals de maatschappij en de werkgeverswereld hun eisen stellen aan het hoger onderwijs (zie vorige Veto), doen ze dat ook voor de permanente vorming. Christine Vanderveeren, directeur-generaal van de Stichting van de Onderneming, stelde dat de universiteiten slechts 3,5 procent verzorgen van de vormingsactiviteiten die in organisaties plaats vinden. Uit onderzoek van de Stichting Industrie en Beleid en de Nationale Bank uit 1994 blijkt dat het (lage) aanbod van de universiteiten zeer degelijk en van hoge kwaliteit is. Minpunten zijn wel de niet-systematische evaluatie van de

lesgever, de ouderwetse docermetoden en vooral het traag inspelen op vormingsnoden.

Vanderveeren vraagt zich ook af of UPV wel een prioriteit is voor de universiteiten: "Onderwijsactiviteiten van docenten worden te weinig gehonoreerd, UPV is niet functioneel in de carrièreplanning van academici". De bedrijven zijn bereid te investeren in een aanbodsuitbreiding maar vragen dan wel een ander personeelsbeleid van de universiteiten. "Laat een deel van de professoren in basisopleidingen specialiseren en creëer ook UPV-docenten", aldus nog Vanderveeren. Pas recent zijn UPV-initiatieven in te brengen in het onderwijsdossier van professoren. Dat betekent dat de beoordelingscommissie deze onderwijsactiviteiten mee in rekening brengt bij de vraag tot een eventuele bevordering van docenten.

Zelfbedruipend

Vrij harde kritiek dus voor de universiteiten. De centrale vraag in het paneelgesprek waar rektor Oosterlinck, erektor Dillemans en adjunct-kabinetschef Van Damme van het ministerie van Onderwijs in zetelden, was dan ook of UPV wel een centraal punt was voor de universiteiten. Dillemans pleitte al in zijn eerste voortgangsrapport over de toekomst van de Vlaamse universiteiten een sterkere rol voor levenslang leren en permanente bijscholing gezien de niet te stoppen kennis-eksplorie. Hij pleit voor een generationeel aanbod van voortgezette academische opleidingen en een verschuiving van dat aan-

bod naar UPV. De universiteiten hebben een belangrijke rol te spelen in het UPV-aanbod gezien de wetenschappelijke kwaliteit waar ze garant voor staat. Volgens Dillemans zijn er wel nog problemen met betrekking tot ondermeer de financiering en de certificering van dit alles.

Rektor Oosterlinck legde de bal in het kamp van het ministerie. De universiteiten krijgen alsmat meer opdrachten, maar daar staat niet steeds de nodige financiering tegenover. "Gaat de overheid UPV financieren zonder dat die financiering ten koste gaat van andere gelden voor de universiteiten?" Adjunkt-kabinetschef Van Damme meende in zijn repliek dat "de UPV in een lukratieve markt kan opereren en dat autofinanciering (zelfbedruipende opleidingen) de toekomst moet bepalen. De overheid levert nu reeds een bescheiden bijdrage van jaarlijks dertig miljoen voor permanente vorming." Van Damme vond ook dat de uniëfs voor een verantwoordelijkheid staan op het vlak van levenslang leren die ze niet kunnen ontlopen. In plaats van een aanbodsfinanciering waarbij de universiteiten gefinancierd worden op basis van het aanbod dat ze geven zou eerder aan vraagfinanciering moeten worden gedaan. Organisaties zouden dan fiscale compensaties kunnen krijgen indien ze een beroep doen op vormingsinitiatieven van universiteiten. Voor deze vorming zouden ze dan wel de kostprijs dienen te betalen.

Kommersieel

Van Damme lanceerde ook de denkpiste dat er op middellange termijn dient gedacht te worden aan een beperking van de basisopleiding gekombineerd met een meer flexibele doorgang naar de permanente vorming. Deze suggestie neigt naar een diploma met onderhoudskontraat. In dat geval vindt de vertegenwoordiger van minister Van den Bossche de vraag naar een andere financiering vanuit de overheid opnieuw gerechtvaardigd.

Toch ging het panel niet voorbij aan het feit dat UPV zich niet enkel mag concentreren op de winstgevendende markt van de bedrijven. UPV mag immers geen exclusief recht blijven voor mensen uit het bedrijfsleven. Dillemans vindt dat docenten zich beter moeten laten vergoeden voor hun UPV-activiteiten en dat ze dan een deel van hun verdiensten aan een fonds moeten geven dat voor een overheveling zorgt naar vormingsinitiatieven in de niet-kommersieële sfeer. Het gevaar voor een tweepersonbeleid op het vlak van UPV blijft immers reëel.

Benny Debruyne
Bart Eckhout

De individualiteit van de dominosteen

David Hernandez is geen onbekende voor het Leuvense danspubliek. Eerst als danser bij Meg Stuart's *Damaged Goods* (in 'No Longer Readymade' en 'No One is Watching'), recent als choreograaf van solovoortellingen ('Edward' en 'Fernando', in januari nog hier te zien) bouwde hij zich een stevige reputatie op. Het is dan ook uitkijken naar de wereldpremière deze week van 'The essence of its going...', de eerste groepsvoorstelling van Hernandez, waarin de Amerikaanse choreograaf de individualiteit van de danser — zo essentieel in de solo — wel blijft voorstellen.

'The essence of its going...' mag dan wel een dansstuk voor vier zijn, de basis van de voorstelling is de concrete identiteit van de verschillende dansers, en die komt het best tot uiting in de solodans. Vier afzonderlijke solo's vormen dan ook de grondstof van de voorstelling, die in zijn uiteindelijke vorm is opgebouwd uit een tiental min of meer onafhankelijke fragmenten. Min of meer onafhankelijk omdat de choreografieën van Hernandez motivisch gestructureerd zijn. Een beweging geeft aanleiding tot een volgende beweging, om dan even later terug te keren in een licht gewijzigde vorm. Die structuur is essentieel in de estetica van Hernandez, je vindt hem ook terug in de improvisatieprojecten waarin hij participeerde, zoals *Crash Landing* of de improvisatieavonden op het recentste Klapstukfestival.

Sensualiteit

De toon van 'The essence...' wordt al gezet van bij de aanvang. De voorstelling start *in media res*, het publiek betraapt de vier dansers bij het binnenkomen als het ware in hun intieme, ongedwongen spel. Vertrekend vanuit sculpturale posen komen de dansers elk op hun manier tot een samen-spel waarin ze de volledige ruimte van het

dansvlak bestrijken. Bijzonder mooi is de wijze waarop de dansers niet alleen de ruimte proberen aan te voelen, maar ook elkaars aanwezigheid. Dansers omstrengelen elkaar in erotiserende omhelzingen om elkaar dan weer los te laten en nieuwe koppels te vormen. Konkrete bewegingen en houdingen uit de werkelijkheid — een omhelzing, een lach, een achtervolging, een gevecht — worden zo geabstraheerd en verstillt tot een universele danstaal, waarbij een beweging zijn afspiegeling vindt in een volgende. De dansers lijken elkaar ook niet echt aan te raken; aanstoten is het eerder, als domino-stenen die elkaar in beweging brengen.

De kracht van de voorstelling schuilt in de afwisseling. Zo begint als het eerste deel is, zo strak en krachtig is het volgende deel. Een donkere sensualiteit beheerst het duet van Florence Augendre — ook bekend uit Hernandez's solo 'Fernando' — en Maria Clara Villa Lobos, terwijl in de mannelijke duetten — met naast de choreograaf zelf ook Brice Leroux — een meer fysieke agressiviteit op het voorplan treedt. Hun spel van achtervolging, van vastpakken en loslaten daagt de andere dansers uit tot een repliek als van een koor dat in bewegingen spreekt. Elke koerswijziging wordt trouwens mooi onderstreept door lichtspel en muziek-inbreng van de hand van Baris Mari (zie ook *Fukkeduk*, *X-legged Sally* en *Kamikaze*).

Zo groeit de voorstelling naar een klimax — die misschien net iets te lang wordt uitgesteld — in een helse finale. Het ritme verstrakt vrij bruusk en de dansers gooien zich letterlijk in de strijd met het eigen lichaam. De stroomversnelling bezorgt de choreografie een onverwachte synthese. Die krachtige samenvatting vormt een tegenhanger voor de meer analytische benadering die de rest van de voorstelling beheerst. In de stille posen en afzonderlijke bewegingen werd de identiteit en individualiteit van elke danser blootgelegd en werd het lichaam ontleed in zijn verschillende delen; in de finale vloeien alle motieven weer samen in één geheel, zonder dat de veelzijdigheid wordt opgeheven. Een verrassend luid slotakkoord voor een subtiele en gevarieerde voorstelling, die nog met een weerom meer intieme epiloog wordt afgerond.

Bar Eeckhout

David Hernandez staat met 'The essence of its going...' op 7 en 8 mei in de Dansstudio. Verdere info: zie agenda.

Prangende levensvragen op het Kura-teaterfestival

"Is kannibalisme verboden uit principe of is het gewoon ongezonder?"

Dat er heel wat jonge mensen zijn met een onweerstaanbare drang om teater te maken, heeft het teaterfestival van Kultuurraad met zijn tweede editie alvast bewezen. Dat deze kunstvorm blijkbaar niet de meest populaire is onder studenten, is daarom des te verrassender. Het grote publiek kwam niet uit zijn kot voor Kura's 'Understagements', al kan dat ook aan de naderende eksamens gelegen hebben. Maar dat het een gezellige boel was, staat vast.

ceerd wordt, haakt het publiek af. Cie De Hütte bracht net als vorig jaar rechtsfilosofisch getint teater. Het ging uit van een grappige, absurde situatie — een man wenst bij testament opgegeten te worden — maar toch verviel het gezelschap te vaak in zwaar geladen zinnen. Die werden dan in sneltempo op het publiek afgevuurd, dat zich schrap moest zetten om de draad niet te verliezen. Het resultaat was dat je je compleet oververzadigd in zijn zetel liet wegzakken, wat wellicht niet de bedoeling was.

Caravan

Een goed verhaal hebben is dus één, het goed naar voor brengen, is twee. De Fils Feministes hadden met 'Ik droom, misschien' van Luigi Pirandello zeker een stevige basis. Het stuk werd echter zo overdreven dramatisch gebracht, dat het bijna lachwekkend werd. Het tweede luik van de voorstelling was gelukkig stukken beter. De spontane en ongedwongen sfeer die de organisatoren wilden bereiken, werd eigenlijk binnengebracht met het muzikale intermezzo van Caravan Cockpit. Het gezelschap kempte duidelijk met een dilemma tussen lachen én zingen dan wel lachen en het zingen laten. Met nummers als 'Johnny Walker' en een eigenzinnig 'Sunday Bloody

Sunday' was het euforische pulp-fictiongevoel ook nooit veraf.

Pudding

Dezelfde losse en ongedwongen sfeer werd de laatste dag ook op het podium gebracht. De monologen van Benjamin Sercu en Gert Decraene waren schitterend. Niet zonder schoonheidsfoutjes, maar wel

helemaal in de trend van wat een teaterfestival moet brengen: ongekunsteld toneel met een hoog entertainmentgehalte, eerlijke emoties en ingetogen spel. Of met de woorden van Gert: 'sjokoladepudding in zijn brede maatschappelijke kontekst genomen', zeer begerenswaardig dus. Als afsluiter van het gebeuren bracht ook het vrij podium nog enkele uitschietters van formaat, jammer genoeg was het publiek — een uurtje ervoor nog talrijk op post voor het melodieuze maar nogal vlakke Leuvense debuut van Rockrally-winnaars Das Pop — op dat moment bijna helemaal verdwenen. Desondanks heeft Kultuurraad met 'Understagements' alweer bewezen dat jong geweld op het podium heel wat in zijn mars heeft. Als het publiek nu ook nog meewil, is dit zeker goed voor een volgende editie.

Ann Bogman

Kultuurraad heeft met Understagements de lijn van vorig jaar willen doortrekken: drie dagen palmde jong talent het podium in, en zorgde het voor een vrijblijvende konfrontatie met het fenomeen 'teater'. Dat vrijblijvende uitgangspunt heeft natuurlijk zijn gevolgen: het leverde een gevarieerd festival op, met zowel goede als mindere momenten. De laatstejaargestudenten van Studio Herman Teirlinck openden alvast veelbelovend met 'HART of het geheim van de rooikater', een vlot stuk over drie zussen met eigen (en dus vaak botsende) karakters. Hun overtuigende spel en het herkenbare verhaal bleven probleemloos boeien.

Wanneer een tekst nodeloos gekompli-

Contactlenzen iets voor u? Trioptic biedt u EEN COMPLEET CONTACTLENZENSYSTEEM VOOR 4000,-BF. U krijgt voor zes maanden 6 paar zachte spherische maandlenzen (smaandelijks nieuwe frisse zuivere contactlenzen) incl. alle onderhoudsproducten van Allergan. Profiteer van onze voordelige proberset voor 690,-BF. Een uitgelezen aanbieding. Alleen bij Trioptic. Doen!

TRIOPTIC ADVISEERT ALLERGAN

Of liever lenzen?

Vraag de proberset: slechts 690,-BF voor een paar zachte spherische maandlenzen + producten.

TRIOPTIC

Vital Decosterstraat, 28A - 3000 Leuven - tel: 019/23.85.02

Gesprokkel rond de sokkel

Werwijl kunstliefhebbers nog volop namijneren over de kunst happening Ithaka retour, worden we in Leuven nogmaals getraakteerd op hedendaagse kunst. De expositie 'De sokkel onder/uit' gaat over kunst zonder voetstuk, bij uitstek een skulpturale problematiek. De tentoonstelling in de Centrale Bibliotheek wil zich graag presenteren als een reeks obstakels — en dat net voor de jaarlijkse eindsprint van de meeste Leuvense studenten. Misschien was het zo niet bedoeld, maar konseptueel is dat alvast een sterk gegeven. Kurator professor Lut Pijl bracht heel wat grote namen — van Bruce Nauman tot Luc Tuymans en van Guillaume Bijl tot Cindy Sherman — samen in de ekspo, maar de werken zelf, bijeengesprokkeld uit de twijfelachtige aankopen van de Vlaamse Gemeenschap, kunnen de verwachtingen niet inlossen.

De sokkel is in de traditionele beeldhouw-kunst steeds een essentieel onderdeel van het kunstwerk geweest. Hij eist een eigen plaats op voor het kunstwerk en onttrekt het aan de reële ruimte errond. Tegelijk krijgt het kunstwerk een zekere status, verheven boven de grond. Er ontstaat ook een kijkrichting, zodat de ervaring van de skulptuur een visuele, geestelijke, en dus eveneens verheffende aktiviteit wordt. Kunst openbaar zich aan het oog, niet aan het lichaam als zintuiglijk geheel.

In de jaren zestig verandert één en ander met de *minimal art*. De kunst wordt letterlijk van de sokkel gehaald en in een reële ruimte geplaatst. Hiermee wordt ook de ervaring reëel, er is voor het eerst sprake van realisme in de kunst. De optische ervaring wordt ingेरuuld voor een ervaring in ruimte en tijd. Het kunstwerk is niet meer louter frontaal georganiseerd, maar behoeft een wandeling eromheen, wil men het vatten. De kunst kan nu in haar horizontale mogelijkheden onderzocht worden als een eeuwig modernistisch spelletje: het

zoeken naar oplossingen voor nieuwe vormproblemen. Zo kan de sokkel zelf het kunstwerk zijn, of kan zowat alles als sokkel gebruikt worden. Vaak wordt het kunstwerk achtereelaten als een obstakel. Ook in disciplines als schilderkunst, fotografie en video gaat men op zoek naar strategieën van afbakening en tijdruimtelijke plaatsing.

De tentoonstelling in de Centrale Bieb werd door de Kunstbank opgezet in samenwerking met studenten kunstwetenschappen van de universiteit. Ze brengt een reeks kunstwerken van kunstenaars die zich de afgelopen vijftien jaar nog steeds onledig lijken gehouden te hebben met nieuwe ruimtelijkheid en realisme. Tafels, stoelen, gasflessen, een plank, en tapijten worden op een erg gratuite wijze aangevoerd als de nieuwe sokkels. Alsof de kunst nog steeds op een ouderwetse wijze op zoek is naar nieuwe ankerpunten. Alsof ze er nog steeds nadrukkelijk van wakker ligt zichzelf te rechtvaardigen.

Hamburgertent

Door een benadering van hedendaagse kunst vanuit het enigzins naïeve theoretische raam van het minimalisme schiet de interpretatie tekort. In deze tijden van virtuele en 'post-retinale' (of post-visuele) kunst is de tentoonstelling zelfs hopeloos oubollig. De nadagen van modernisme en minimalisme waren een tijd waarin lichamelijkeheid nog niet bestond en metaforiek verboden was. Door de ontsoeking is de kunst echter niet enkel op de werkelijke ervaringsruimte betrokken maar eveneens losgeslagen. Kunst houdt zich vandaag niet meer bezig met het oplossen van raadsels, dat is voor de kunst-historici. Ze baadt zich thans in het ekses van haar vrijheid. Na meerdere decennia navelstaren, spreekt kunst ook zonder uitleg weer tot de verbeelding. Paradoxaal genoeg is het losgeslagen been van Henk Visch dat als uithangbord voor de tentoonstelling fungeert een beeld van die herwonnen vrijheid. Het is alvast de tuin van de bieb ingerend op zoek naar betere oorden.

Kunstwerken blijken nog steeds goed

geplaatst om de hersenspinsels van theoretici op hun merites te beoordelen. Een fassinerend werk is 'Composition trouvée' van Guillaume Bijl, een ready-made die met de nodige ironie geïnstalleerd werd. Bijl is zonder twijfel een realist, vorig jaar nog sloeg hij zijn tenten op in de Kruidtuin — jaja, met het vers getrimde gras als sokkel. Tal van kunstliefhebbers op weg naar Documenta X waren wellicht bij elk tankstation of hamburgerkraam in de waan voor een van 's mans werken te staan. Bijl's realisme kent dus geen grenzen, elke steenweg moet zich als sokkel zien waar te maken. Nu stalt hij op een dekentje een reeks kleindoden uit, net gevonden op zolder en ontdaan van de vele lagen stof, als een stukje vlooiemarkt.

Er is werk van goden en mindere goden aanwezig. Op de trap liggen twee bronzen balken van Bruce Nauman, de nieuwe Leuvense burgemeester was bij de opening de eerste die erover mocht struikelen. Onvermijdelijk was natuurlijk het strandmeubilair van Daniel Buren, meteen goed voor een zomerse ruimtelijke ervaring, zelfs bij slecht weer. Een video van Koen en Frank Theys maakt duidelijk waar Walt Disney zijn mosterd haalde voor 'Flubber' — en jawel, de projektor staat op een tafeltje. Luc Tuymans daarentegen weigert met zijn werk de verbeelding te tarten. Ondanks de dubbelzinnige omgang met schilderkunst en beeldvorming blijft hij een echte realist, hij schildert slechts een Vlaamske, fermette die ons doet stilstaan bij de mix van idylle en lelijkheid in het dagelijkse leven zelf. Ten slotte is de fontein van Jan Verduyck prachtig, er mag nog gedroomd worden. Het frisse water laat ons echter alsnog het hoofd koel houden.

'De sokkel onder/uit' is al bij al een makke tentoonstelling, de meeste werken houden niet stand zonder een kleine zegen

van de kunsthistoricus. Het blijken weermom allemaal werken van de Vlaamse Gemeenschap, die heeft wel grote namen in huis, maar wel steeds hun slechte — wellicht goedkope — werken. Uiteindelijk gaat het artistieke afval nog werkelijk vervelen als obstakel. Het is een tentoonstelling voor mensen die graag nadenken over obstakels, met de kataloog als papieren opstapje in de hand. De bieb lijkt wel het ideale draagvlak voor deze kunstwerken zonder sokkel. Het is misschien een geslaagde vingeroefening voor de jonge kunsthistorici die de catalogus volschreven. Voor de kunstliefhebber die graag licht, geniet en zweeft, zich even ontworteld weet, is er echter een schrijnend gebrek aan drum&bas.

Nadia Dedeckere

'De sokkel onder/uit' is te bekijken in de Centrale Bibliotheek.

Muziekteater van Roofthoof en Threadgill rond Derek Walcott

Wie iets gevonden heeft, heeft slecht gezocht

De dubbelspreeks van Stuc en KC Leuven loopt dit seizoen naar haar einde toe met een bijzondere voorstelling. De Vlaamse teatermaker Dirk Roofthoof en de Amerikaanse komponist en improvisator Henry Threadgill vonden elkaar in het oeuvre van dichter Derek Walcott. 'Walcott Songs' is een muziekteaterproduktie waar stemmen en muziek een verbond smeden, geen poëzie die opgeblazen wordt tot een musical.

De eerste die aandacht verdient is dichter Derek Walcott. Voor Roofthoof begint een goed teatermaker immers bij de tekst, en gaat pas vervolgens op zoek naar de gepaste uitvoering. Walcott is een Caraïbisch dichter die in 1992 de Nobelprijs voor literatuur ontving. Dit was niet zozeer omdat hij een groot vormvernieuwer is. Walcott onderwerpt zich als dichter aan de vorm. De arbeid van het schrijven staat centraal, niet de artistieke vrijheid — daardoor laten slechts naïeve puberddichters zich vangen. In het maken van rijmen sluipt wel eens onbeduidende passages, het halfrim brengt de boodschap echter minder krachtig, de dichter is een slaaf. De strakke vorm van het epische gedicht is een goed vehikel om de traditie van Homeros en Dante te verlevendigen en de vorm uit te puren. De gedichten van Walcott vertrekken vanuit

een alledaagse leefwereld, maar ademen evenzeer geschiedenis. De postkoloniale realiteit is steeds aanwezig, de taal is een manier om na vijfhonderd jaar slavernij de menselijke eigenwaarde te herschrijven. De Engelse literaire traditie gaat dan ook samen met Caraïbische dialektische frazen.

Eklektisch

Voor 'Walcott Songs' selekteerden Threadgill en Roofthoof tien gedichten met thema's als ballingschap, liefde en identiteit. Beide heren zijn echter in de eerste plaats gefassineerd door Walcott omdat hij nieuwsgierig is naar het onbekende, hij kiest steeds de moeilijke weg, de uitdaging. De rode draad doorheen de voorstelling is dan ook de zoektocht naar het nieuwe, het onbekende, en voor Walcott is dat onder meer Europa en de westerse wereld.

Threadgill lijkt wel een muzikale tegenhanger van Walcott, in zijn gelaagde muziek is er steeds een persoonlijke verwerking van talrijke tradities. Hij begon ooit in vernieuwende jazzmiddens in Chicago, maar verloor de lokale blues niet uit het oog. De wortels van de zwarte muziek liggen op de Caraïben en in Afrika. Threadgill's muziek is geen oppervlakkig geflirt met deze tradities zoals in veel wereldmuziek, er is steeds een eigentijdse verwerking. Het is eklektische muziek, maar geen konstruktie, de combinatie vloeit voort uit creativiteit en intuïtie.

Het is het leven zelf dat Threadgill inspireert, men kan immers moeilijk als persoon de geschiedenis claimen. Enkele jaren geleden verhuisde Threadgill naar India, hij had het voorloopje wel gehad in het Westen — zijn huidige groep heet dan ook toepasselijk 'Make a Move'.

Sirkus

Ook voor deze produktie is Threadgill niet aan zijn proefstuk toe. Hij maakte reeds in de jaren zeventig muziek voor teater en dans. De muziek voor 'Walcott Songs' is de verschillende muzikanten op het lijf geschreven. Het gebruik van een vreemde instrumentenkombinatie is tipisch voor Threadgill: in het ensemble 'Very Very Circus' staan twee tuba's naast evenveel elektrische gitaren; hier zijn het zang, sax, viool, tuba en perkussie. De muziek wint erdoor aan dramatische kracht, ze wordt beeldend — precies een kracht die ook aanwezig is in Walcott's teksten. De muziek beweegt voort op een natuurlijk vloeiend ritme, meegedragen door het strakke metrum en het deklamatorische ritme van Walcott. Tekst en muziek zijn wederzijds konstitutief, de soberheid en strakheid scheppen ruimte. Binnen de komposities is er plaats voor improvisatie, geen vrijblijvend zoeken, maar een aanzwelling van het drama en de tastbaarheid zonder anekdotiek. Threadgill is een voortreffelijk improvisator, zijn lirische

altsax en fluit leunen nu eens aan bij de tekst, om vervolgens extra ruimte te maken of voetnoten te plaatsen.

Akteur Dirk Roofthoof is ook een delver, als hij iets vindt zoekt hij verder. Hij werkt freelance om niet in vaste structuren te moeten belanden, zodat hij steeds kan bosen met nieuwe ervaringen en teatervormen. In deze voorstelling heeft hij de moeilijke taak elk woord van Walcott in zijn rijkheid van klank en beeld over te brengen aan het publiek, elk woord te laten zinderen. Het is ook niet de loutere vertolking die belangrijk is, de akteur moet zich volgens Roofthoof ten dienste stellen van het stuk als geheel. De gehele voorstelling is een zoektocht naar spanning en evenwicht tussen taal en muziek, inhoud en weergave, de stem en het muziekinstrument. Met de artistieke slavernij van Walcott als vertrekpunt storten Threadgill en Roofthoof zich in een moeilijke maar interessante ontdekkingstocht, die zo'n vier jaar duurde. Ook de ervaring van het publiek zal zo zijn, het publiek moet meegaan in een trip waar muziek en tekst samenkomen, het alledaagse en de geschiedenis, de artistieke traditie en de persoonlijke arbeid om deze tastbaar te maken.

Jeroen Peeters

'Walcott Songs' van Threadgill & Roofthoof is te zien in de reeks 'Dubbelspel' van Stuc en KC Leuven op dinsdag 5 mei in de Leuvense Stadsschouwburg.

De betonweg naar de toekomst

Wn we staan met z'n allen in de file," zong Toon Hermans en de man krijgt met de dag meer gelijk. Willen we in het jaar 2030 inderdaad niet kollektief stilstaan, dan moet er dringend iets gebeuren. Het aantal wagens terugdringen is één oplossing. In Nederland ziet men het anders. Rijkswaterstaat, de instantie die zich bezighoudt met water-, lucht- en landwegen, onderzoekt enkele futurologische projecten die de verkeersproblemen moeten oplossen door de technologie in te schakelen en de wegkapaciteit te verhogen.

Onder de naam Infralab organiseerde Rijkswaterstaat in de jaren 1993-1995 een groot aantal bijeenkomsten met weggebruikers en experts uit heel Nederland. De bedoeling was een staalkaart op te maken van de heersende verkeersproblemen en vervolgens mogelijke oplossingen aan te reiken. De haalbaarheid van de voorstellen werd getoetst en al het bruikbare materiaal werd samengebracht in het programma 'Wegen naar de toekomst'. De voorstellen zijn onder vier grote noemers samen te brengen: infrastructuur op maat, communicatie tussen voertuig en weg, automatische voertuiggeleiding en onderhoud zonder oponthoud.

Bumper

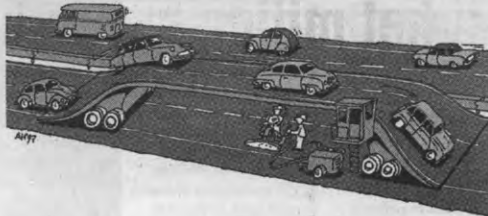
Wat het dichtst in het verschieft lijkt te liggen, is de ontwikkeling van wegen op maat. Op maat van het voertuig, maar ook op maat van de verkeersdruk. Een flexibele rijstrookindeling bijvoorbeeld schept de mogelijkheid om bij toenemend verkeer de capaciteit van de weg te verhogen van twee rijstroken tot drie smallere. Aan de hand van dynamische roete-informatiepanelen wordt het verkeer even stilgezet. De twee rijstroken worden rood afgekruid en in de plaats daarvan verschijnen drie groene pijlen. De technologie moet dan wel kunnen voorzien in flexibele markering op het wegdek en zo ver is men voorlopig nog niet. Een stap verder nog is de zogenaamde 'kale weg', een weg zonder markeringen of verkeersborden. Die worden gewoon op de voorruit van de wagen geprojecteerd.

Daarmee zitten we al op het terrein van de communicatie tussen voertuig en weg, en onlosmakelijk hiermee verbonden de automatische voertuiggeleiding. Vorig jaar sirkuleerde op het Internet een foto van een lachende automobilist die nonchalant uit het zijraampje hangt en met beide handen naar de fotograaf zwaait. Geen trucage maar werkelijkheid. De foto werd genomen in San Diego tijdens een proef met zichzelf besturende auto's. In juni van dit jaar volgt in Nederland een soortgelijke proef op een nog aan te leggen autoweg in Zuid-Holland. Bij automatische voertuiggeleiding worden de bestuurder zowat alle taken uit handen genomen. De wagens razen bumper aan bumper over de weg zonder kans op ongevallen en de capaciteit van de weg wordt met twee tot drie vermenigvuldigd. Maar tegelijk is het afgelopen met 'mijn auto, mijn vrijheid'.

Futurisme

Voortbordurend op hetzelfde stramien zijn er verder nog de projecten 'Chauffeur', UDC, Frog en Save. 'Chauffeur' is een elektrische koppeling van vrachtwagens. De voorste wordt bestuurd, de andere volgen

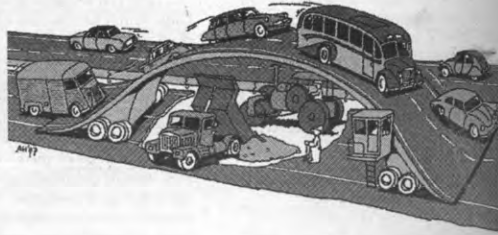
automatisch met een snelheid van circa 85 kilometer per uur. Rijkswaterstaat voerde de demoversie van 'Chauffeur' al uit met vrachtwagens van veertig ton. 'UDC' of Urban Drive Control behelst pelotonvorming met groepjes van vier auto's. De auto's gaan gelijktijdig reageren: optrekken bij groen licht, wisselen van rijstrook, enzovoort. Een gelijkaardige manier om de wegkapaciteit te verhogen werd uitgewerkt door het Nederlandse bedrijf Frog (Free Ranging On Grid). Een centrale computer helpt auto's om hun roete af te stemmen op de andere voertuigen. Transponders (zenders plus ontvanger) die om de vier meter in het wegdek geplaatst worden, verzorgen de communicatie tussen computer en auto's. 'Save' ten slotte is een systeem dat bestuurders waarschuwt voor onoplettendheid en het voertuig langs de kant van de weg tot stilstand brengt wanneer de chauffeur de controle over het stuur verliest.

Volgens insiders zouden die projecten niet eens meer zo'n verre toekomstmuziek zijn: 2030 schijnt het richtjaar te zijn. Daarnaast werken enkele planologen, stedenbouwkundigen, landschapsarchitecten en wegenbouwingenieurs een toekomstbeeld

uit dat ten vroegste in 2100 haalbaar lijkt. Om de pakweg vijftig kilometer rijd een reusachtig betoncomplex van enige hektaren op. Het is een Euregioaal kruispunt van wegen: water, snelwegen, lokale wegen en spoorlijnen die uit de vier windrichtingen het gebouw binnenkomen. De aldaar gevestigde industrieën werken aangevoerde goederen en de eindproducten worden uitgevoerd, reizigers wisselen op dit knooppunt de lokale wegen voor supersnelle verbindingen zoals hogesnelheidstreinen. Op twaalf meter hoge pijlers rusten twee kokers waar het trein- en autoverkeer doorheen zoekt. Het voordeel van dit ontwerp is volgens de uitvinders het feit dat de ecologische hoofdstructuur weer hersteld wordt over tientallen kilometers. De ideeën zijn vooral gelanseerd om Rijkswaterstaat te inspireren en de belangstelling te wekken van de industrie, de economie en de politiek.

Rammelen

De vierde categorie van voorstellen omvat onderhoudstechnieken zonder oponthoud te veroorzaken.

Peter Mangelschots

Bron: P. Vroom en F. van Erkel, 'De weg naar 2030', in: *Natuur en Techniek*, februari 1998, pp. 8-19.

Het socio-ekonomische kader van mobiliteit

Mobiliteit als machtsfactor

Wa het weer is mobiliteit wellicht gespreksonderwerp nummer één. We worden allemaal in meerdere of mindere mate gekonfronteerd met de uitwassen van onze mobiliteitsorganisatie. Terwijl zowat wekelijks een 'nieuw' wondermiddel uit de mouw wordt geschud, blijven grondige evaluaties van ons verplaatsingsgedrag uit. In het klassieke discours heet het dat mobiliteit een louter afgeleide activiteit is van andere ekonomische activiteiten. Onze mobiliteitsorganisatie bekrachtigt evenwel een aantal machtsverhoudingen in onze samenleving. Uit een aantal onderzoeken inzake vervoersarmoede blijkt immers dat er een aantal doelgroepen — ten gevolge van het gebrek aan verplaatsingsmogelijkheden — niet tenvolle kunnen participeren in het maatschappelijke leven.

Onze westerse mobiliteit wordt grotendeels gedomineerd door het automobilisme; deze vaststelling is hier niet anders dan bij onze noorderburen (zie elders op deze pagina). Men kan enkel maar vaststellen dat ondanks de verbeterde positie van de zachte weggebruiker in Nederland, de dominante aanwezigheid van het geïndividualiseerde autogebruik er zich even sterk opdringt als in de andere ons omringende landen. Men heeft het gemotoriseerde vracht- en personenvervoer immers lange tijd als gangmaker van de ekonomische groei en welvaart gezien. Van dit dogma blijft stilaan enkel nog de illusie overeind. Het tewerkstellingspeil in de automobielsektor daalt zienderogen ten gevolge van een aantal nieuwe produktiemethodes zoals bijvoorbeeld *single sourcing* en *lean production*. *Single sourcing* beoogt de integratie van toeleveranciers in

het totale produktieproces. Het nieuwe concept van *lean production* streeft een zo groot mogelijke produktiviteit na door toenemende flexibiliteit, afstemming van de design op de produktie en van de produktie op de fluktuaties van de vraag. De combinatie van beide principes staat symbool voor de paradox tussen een steeds flexibeler arbeid en produktie enerzijds, en de toenemende standaardisering van het produkt anderzijds.

Maastricht

Een andere groeistimulator die onlosmakelijk verbonden is met onze mobiliteitsorganisatie zijn de grootse infrastructuurwerken. Met de introductie van het 'fordisme' — dat in onze kontreien hoofdzakelijk na de Tweede Wereldoorlog werd ingevoerd — werd de massaproductie van consumptiegoederen mogelijk gemaakt. Al vlug bleek echter dat deze produktietoename niet ondersteund werd door een toenemende vraag. Grootschalige bouwprogramma's moesten de werkgelegenheid en de daaraan gekoppelde koopkracht aanzwengelen. Daar waar men tijdens het interbellum nog alles op het openbaar vervoer zette, kregen we vanaf de jaren vijftig een explosie van het autobezit. Sindsdien is het een beproefde techniek die we in allerlei kleinere projecten (bijvoorbeeld het Fenix-project) en grotere ontwerpverklaringen terugvinden (zoals in het Witboek van Jacques Delors en de fameuze Trans-Europese Netwerken). Deze groeitechnieken blijken echter niet meer de gewenste resultaten op te leveren. Bovendien geraken we stilaan volgebouwd en komt er steeds meer protest van lokale belangengroepen tegen deze vlucht vooruit. De belangrijkste belemmering zit echter verrat in het ekonomische beleid van de Europese Unie zelf. Het soberheidsbeleid dat noodzakelijk bleek voor het behalen

Al te vaak zijn wegenwerken de oorzaak van ellenlange files. Onderhoud, reparaties en verbouwingen aan het wegdek zouden moeten kunnen zonder de automobilisten te gijzelen. Een van de opmerkelijkste suggesties die de weggebruikers en de experts naar voren schoven was de 'overweg': een konstruktie die het verkeer de mogelijkheid verschaft om over de werkzaamheden heen te rijden. Deze konstruktie zou de vorm aannemen van een rijdend viadukt. Op het ogenblik lopen er al proefprojecten met 'lage overwegen', ongeveer een halve meter hoog met twintig centimeter vrije ruimte onder, geschikt om bijvoorbeeld voegnaden tussen rijstroken te laten uitharden. In de toge komst moeten er ook overwegen komen van twee meter en zelfs van vier meter, voor machinaal onderhoud. De overweg moet inzetbaar zijn op schieve kruisingen erkin bochten, moet voldoende afwatering bezitten, mag niet rammelen (het lawaai zou oorverdovend zijn) en moet tenminste tien jaar meegaan. De prognose is dat het met dit ontwerp gesteld is zoals met de vele andere: technisch is het allemaal mogelijk maar geld is het probleem.

van de Maastrichtnorm, blijkt niet te verzoenen met het stimuleringsbeleid middels infrastructuurwerken.

Gezien de machtsverhoudingen die ten grondslag liggen aan, en die bekrachtigd worden door, de dominante rol van de auto- of transportsektor in onze samenleving, blijven fundamentele ingrepen uit. Men zoekt zijn heil in de technologische vooruitgang en tracht de scherpe randen wat af te ronden. De resultaten van deze zogenaamde technologische vooruitgang worden veelal tenietgedaan door de ongebreidelde groei waaruit ze zelf voortkomt — denk aan milieuvervuiling en ruimtebeslag. Het feit dat het fileprobleem door politici en deskundigen verheven wordt tot hét mobiliteitsprobleem, staat symbool voor de eksklusief ekonomische kijk. Zo klinkt de roep om een internering van de eksterne kosten zoals milieuhinder en onveiligheid, die veroorzaakt worden door onze mobiliteitsorganisatie in de individuele mobiliteitskost steeds luider.

Vervoersarm

Opvallend — maar eigen aan de louter ekonomische analyse — is wel dat de kongestiekosten, die het gevolg zijn van de steeds langere files, als belangrijkste eksterne kost wordt opgegeven. Onlangs pleitten de Vlaamse socialisten nog voor een rijtaks tijdens de spitsuren. Daar er geen enkele garantie is dat de invoering van dergelijke maatregelen samen zal gaan met een aantal sociale korrekities, dreigen hoofdzakelijk de ekonomisch zwakkeren, de 'vervoersarmen', het slachtoffer te worden van dit nieuwe beleid. Er is echter meer aan de hand: door enkel de tijdsdimensie van de verplaatsing als variabele te hanteren, krijgt men een spreiding van het verkeer dat zich normaal voordoeft op het spitsuur. Dit zal dus geenszins beletten dat het verplaatsingsvolume blijft toenemen.

Thierry Laenen

Bron: 'Mobiliteit, landschap van macht en onmacht', van Guy Baeten, André Spithoven en Louis Albrechts.

“Je gaat een bejaarde toch zijn wagen niet afnemen omdat hij het milieu belast”

Milieuverontreiniging, verkeersonveiligheid, files... het lijstje van problemen die veroorzaakt worden door de huidige organisatie van onze mobiliteit is bekend. Mobiliteit staat in België (en eigenlijk in het hele noordelijke halfron) nagenoeg gelijk aan automobilité. Koning auto is zowel in de productie als in de consumptie een belangrijke economische faktor en elk plan van ruimtelijke ordening wordt ondergeschikt aan zijn heerschappij — met de bovengenoemde problemen tot gevolg. Veto trok met het klachtenlijstje naar Monik Denhaen van Febiac. Een uitwedstrijd in het hol van de leeuw, die eindigde op een billijk gelijkspel.

Febiac is de Belgische federatie van voertuigkonstruktoren. Voertuig, want Febiac overkoepelt niet enkel de auto-industrie, maar ook bijvoorbeeld fietsfabrikanten, iets wat 'de media' nogal eens over het hoofd durven zien. Maar heeft Febiac zelf geen schuld aan die verkeerde beeldvorming, door telkens op te komen voor de 'auto, mijn vrijheid'? Voorbeeldje: in de honderdvijftig bladzijden dikke catalogus van het door Febiac georganiseerde Autosalon — pardon, het Auto-motor-fietsalon — werden amper acht pagina's gereserveerd voor de fiets.

Monik Denhaen: «De autokonstruktoren vormen de grote meerderheid van de exposanten, vandaar de grotere ruimte in de catalogus en op het Salon. Maar onder het dak van Febiac huizen de konstruktoren van personenwagens, bedrijfswagens, autocars — ook een deeltje van het openbaar vervoer dus — motorfietsen, rijwielen en de toeleveranciers van de autoindustrie. Wij houden er nogal aan om te wijzen op die diversiteit, omdat bijvoorbeeld het aandeel van de fiets aan belang wint. Wij zijn dus meer dan een autolobby.»

Veto: In die catalogus pleit Febiac voor een verdere uitbouw van het wegennet. Is België dan nog niet volgebouwd?

Denhaen: «Wij zijn niet onomwonden voorstander van meer beton. België beschikt over een degelijke infrastructuur, maar dat neemt niet weg dat de vraag naar mobiliteit groeit. Als wij pleiten voor een uitbouw van het wegennet, dan gaat het ons in de eerste plaats om de missing links: een ring die moet afgemaakt worden, knelpunten met twee rijstroken tussen twee stukken van drie stroken. Als die aanpassingen er niet komen betekent dat een erg zware belasting, niet alleen op economisch vlak, maar ook op het vlak van het milieu. Economie is de basis van onze welvaart en de wegen zijn de slagaders van onze economie. Als die dichtslibben, bedreigt dat de hele economie. Om dat te verhinderen, volstaat één geïsoleerde, magische maatregel niet. Nu heeft men de mond vol over rekeningrijden, vroeger was het al carpooling wat de klok sloeg. Als je zo één maatregel eruit neemt, kun je het fileprobleem nooit oplossen.»

Veto: Het verleden heeft uitgegeven dat infrastructuurwerken de automobilité nog meer stimuleren, zodat de problemen eigenlijk enkel groeien.

Denhaen: «Ik betwijfel dat. Febiac streeft er niet naar zoveel mogelijk wagens de baan op te krijgen. Wij proberen de mobiliteitsbehoefte op te lossen, met oog voor milieu en veiligheid. Wij zijn voorstanders van een beperkter auto-gebruik in de grote steden, waar de auto voor een zware last zorgt. Dat kan bijvoorbeeld door de aanleg van grote en veilige parkeerplaatsen aan de stadskant, met aansluitend daarop alternatieve verkeersvormen zoals metro, bus of

fiets. Maar dan moet je die bus of taxi wel een eigen bedding geven, zodat die genoeg snelheid haalt en een aantrekkelijk alternatief vormt voor het individuele verkeer. Dat is nu het probleem met de zogenaamde 'snelbussen' naar de hoofdstad. Die bussen zijn helemaal niet snel, omdat zij eveneens vastzitten in de files. In Brussel is er sprake van de uitbouw van een 'gewestelijk expressnet', met treinen die de agglomeratie snel verbinden met de binnenstad. Prima, maar de trein kan onmogelijk de enige oplossing bieden omdat er zich daar een capaciteitsprobleem stelt. Acht op tien mensen gebruiken vandaag de auto om naar het werk te rijden. Als er van die acht één overstapt naar de trein, zit het treinnet verstopt.»

Vilvoorde

Veto: Jullie hebben alle belang bij een groeiend wagenpark. Het Salon zorgt voor een stijging van tien procent in de verkoop. Opnieuw: zijn er geen grenzen aan de groei?

Denhaen: «Wij zijn dus niet voor een groeiend wagenpark, hé. De verkoop die

buiten op zondag om naar de kinderen te rijden. En in het weekend is het openbaar vervoer niet te best, dus heeft die geen andere keuze. Je moet wel iets doen aan het auto-gebruik. Mensen moeten hun wagen verstandiger, dus minder, gebruiken. Maar dan moet je dus een alternatief vervoermiddel kunnen voorleggen.»

Veto: Wordt mobiliteit niet teveel vanuit een louter economische hoek bekeken? Kijk naar de NMBS die kleine stationnetjes afschaft omdat ze niet rendabel zijn. Vanuit economisch perspectief perfect te verantwoorden, vanuit sociaal of ecologisch gezichtspunt al heel wat minder.

Denhaen: «Voor de slachtoffers van de stationsluitingen bestaat er heus wel een uitweg. Je kan het de NMBS toch niet kwalijk nemen dat zij op basis van de bezettingsgraad van haar treinen besluit de kaart van het interstedelijk vervoer te trekken. De trein alleen kan nooit die sociale functie waarmaken. Slechts weinig mensen gebruiken konsekwent enkel het openbaar vervoer.»

Veto: Zestig procent van de Belgen heeft zelf geen auto.

(foto Dirk Bernaert)

wij stimuleren heeft te maken met een vervanging van het wagenpark. Dat heeft ook voordelen voor het milieu. Wagens van voor 1993 zorgen voor heel wat meer verontreiniging dan nieuwe wagens. Daarom bepleiten wij een snellere vervanging van die oude, vervuilende wagens. Maar de overheid wil ons daar niet in steunen. Fiscaal gezien blijft het veel aantrekkelijker om een oude auto te kopen, dan om een nieuwe aan te schaffen die veel minder schade berokkent aan het milieu. In onze buurlanden is het net andersom, met als gevolg dat zij een veel jonger wagenpark hebben.»

Veto: Die verminderde verontreiniging wordt wel tenietgedaan door het groeiende aantal auto's. Bovendien zorgt de productie en de afbraak voor een even grote milieulast als het feitelijke 'leven' van een auto.

Denhaen: «Wat wil je daarmee zeggen? Dat na Renault Vilvoorde ook Ford Genk en Volkswagen Vorst dicht moeten? Te moet het wagenbezit niet beperken, wel het wagengebruik. Iedereen heeft recht op mobiliteit. Je gaat een bejaarde toch zijn wagen niet afnemen omdat hij het milieu belast, zeker? Die auto komt alleen maar

Denhaen: «Als je daar ook de min-achtienjarige bijtelt, die geen rijbewijs hebben. Maar je gaat toch geen bus inleggen voor vijftienjarige alleen, hé. Die gaan mee met de ouders in de wagen of desnoods in de trein.»

Afrika

Veto: Waardoor men spreekt van de 'achterbankgeneratie', kinderen die veel later dan vroeger zelfstandig worden, omdat de ouders hen niet meer alleen op straat durven sturen.

Denhaen: «Is dat de schuld van de auto of van Dutroux? Het huidige onveiligheidsgevoel heeft niet te maken met het verkeer, maar wel met het traumatische klimaat dat vandaag in dit land heerst. Niet wij protesteren tegen plannen om schoolomgevingen verkeersvrij te maken, maar de ouders zelf. Zij willen hun dochter voor de schoolpoort kunnen afzetten, opdat er hen toch maar niets zou overkomen onderweg.»

Veto: De auto maakt wel meer slachtoffers dan Dutroux. Gemiddeld meer dan drie per dag.

Denhaen: «Ga je dan ook alle fabrieken sluiten omdat er bedrijfsongevallen gebeuren? Waar menselijke activiteit plaats vindt,

gebeuren ongevallen. Wij willen niet liever dan dat iedere weggebruiker een duidelijke en veilige plaats krijgt in het verkeer. Als je je kinderen met de fiets naar school stuurt, moeten er voldoende fietspaden zijn. In het verleden werd dat schromelijk verwaarloosd, maar nu zijn we toch op de goede weg. Als je het daar niet mee eens bent, verwijst ik je graag door naar de bevoegde overheid. Zij is er verantwoordelijk voor dat de infrastructuurwerken — waar de aanleg van fietspaden deel van uitmaakt — slechts één procent van het BNP uitmaken terwijl dat in de buurlanden het dubbele is. Maar er is vooruitgang, ook op het vlak van de verkeersveiligheid.»

Veto: De automobilité blijft een hoge tol eisen van de samenleving, een tol die nooit kan worden goedge gemaakt door de technologische vooruitgang.

Denhaen: «Jullie kijken enkel naar de negatieve kant. Er zijn inderdaad een aantal externe, negatieve factoren: milieuhinder, onveiligheid. Die worden echter goedge gemaakt door de fiscale inbreng van de autobezitters. Uit cijfers van de Duitse Bundesbahn — toch een onverdachte bron als het over automobilité gaat — blijkt dat die kosten-batenanalyse nu al in evenwicht is. Dat betekent dus dat de automobilité, gezien de gunstige evolutie, de samenleving binnenkort winst zal opleveren. Waarom wordt er altijd geschoten op de autoindustrie? Er is geen enkele industrietiek die zoveel inspanningen levert op het vlak van kwaliteitsverbetering inzake milieu en veiligheid. Die twee aspecten worden vandaag

zelfs als concurrentiewapen bij uitstek door de konstruktoren ingezet. Het probleem is dat het huidige fiscale regime het bezit van oudere, vervuilende wagens stimuleert in plaats van afremt. Wij vragen allang een ander fiscaal systeem dat niet belast op het wagenbezit maar op het wagengebruik, bijvoorbeeld door rekeningrijden. Daar geldt uiteindelijk het principe: 'de vervuiler betaalt'.»

Veto: U zegt 'de vervuiler betaalt'. Je kan het ook omdraaien: 'wie het kan betalen, mag vervuilen', met een elitarisering van de mobiliteit als gevolg.

Denhaen: «Mobiliteit moet een recht en een vrijheid blijven. Iedereen moet kunnen voldoen aan de eigen mobiliteitsbehoefte. Je kunt toch niet van bovenaf gaan bepalen hoeveel kilometers iedereen mag rijden. Wij leven in een welvaartaarstaat, dat heeft zowel positieve als negatieve effecten. Het komt erop aan de positieve te maximaliseren en de negatieve te verminderen. Als je dat niet wil inzetten, moet je maar naar Afrika gaan. Daar heb je geen files.»

Barth Eeckhout
Thierry Laenen

'Sleeping Man': laatste 'New Harvest'-film in Stuc

Avondstond in het land van de rijzende zon

Japan is één van die samenlevingen die eeuwenlang hun gesloten karakter hebben kunnen bewaren, maar die in de afgelopen eeuw holderdebolder overhoop werden gehaald door de razende moderne tijden en het navolgen van het westen. Een droom van een thema voor menig Japans artiest. Ook de laatste nieuwe-oogstfilm in het Stuc, 'Sleeping Man' van Oguri Kohei, schrijft zich in deze traditie in.

Die modernisering van het alledaagse leven had zijn impact op de Japanse identiteit, veel mensen vonden dat die modernisering ten koste ging van het eeuwenoude, spirituele en rijke innerlijke leven dat Japan kenmerkte. Het is die dualiteit die Kohei uitwerkt. Merkwaardig genoeg doet hij dat niet aan de hand van innerlijke psychologische conflicten die op de personages wegen. Hij ziet het grootser, kosmisch bijna. Die innerlijke spirituele rijkdom van de personages wordt verbonden met de harmonie in de natuur. Op die manier kan het dat de personages geassocieerd worden met de natuurkrachten, en er tegenstellingen

ontstaan tussen bijvoorbeeld de maan en de zon.

Haat

Het verhaal is opgebouwd rond de 'slappende man' Takuji die in een klein, ruraal dorpje op zijn dood wacht. Takuji heeft een ongeluk gehad en is in een koma geraakt. Die twijfel tussen leven en dood, die komateuze toestand symboliseert een onevenwicht in de natuur dat hersteld moet worden. Hij nadert de dood, de nacht en de stilte na het leven, hij wordt geassocieerd met de maan. Takuji's beste vriend Kami-

Wervelende wereldmuziek in Sedes

Een exotisch palet van klanken en ritmes brengt de wereld bij jou aan tafel!

Verkiezingen Historia: Artis rockt naar overwinning

Historische of grooie verkiezingen zijn het allerminst geworden bij Historia, dit jaar. De vraag is of je dat kunt verlangen van een niet zo grote kring. De enige serieuze ploeg, Artis, won dan ook naar verwachting het pleit. De drie lolploegen hielden de reputatie van Historia hoog.

De Historia-verkiezingen kregen vorige week dinsdag hun beslag, nadat de voorafgaande week kiesstrijd was gevoerd. Artis, de ploeg van preskandidaat Johan De Rocker voerde een bescheiden maar gemotiveerde campagne. Twee films op dinsdagavond, frieten bakken op woensdag en vooral de lessen afgaan om steun te verwerven, de nodige hoeveelheden snoep kwamen daarbij van pas. Hun centrale slogan was: "Artis. We maken er geen zootje van" en daarmee vatten ze de voornaamste taak van de nieuwe ploeg samen: gewoon de kringwerking verderzetten. De voorbije jaren was af en toe geprobeerd om beter in te spelen op wat de studenten willen door het houden van enquêtes, iets dat niet echt gelukt is maar "het is ook niet altijd nodig dat je nieuwe dingen gaat doen, als er oude dingen zijn die populair zijn en veel volk trekken", luidens An Convents, voorzitter van het neutraal comité en uitdrendend preses.

Het debat trok meer volk dan verwacht, wat nog altijd geen overondering betekent natuurlijk. Het grootste minpunt van de neopreses bleek zijn gebrek aan ervaring, bijna niemand van de Artis-ploeg draaide mee in de kringwerking dit jaar. Maar volgens An Convents zal dat wel gecompenseerd worden door hun enthousiasme.

An Convents analyseert de stembusslag: "De opkomst bedroeg ongeveer een derde van de stemgerechtigden, 78 procent stemde op Artis. Opvallend is dat het vooral mensen uit tweede kan waren die zijn komen stemmen. Blijkbaar steunden die hun vrienden want Artis bestaat hoofdzakelijk uit tweedekanners, er zit maar één licentiestudent in hun ploeg. Waarschijnlijk zijn het dan ook de licentiestudenten die voor de tegenstemmen gezorgd hebben." Bij de lolploegen liep de grootste ploeg 'Countdown' met de zege weg. En nu maar in het oog houden of Johan De Rocker een beetje rock 'n roll en de nodige pelvisbeweging in de kringwerking zal krijgen volgend jaar.

(bd)

mura probeert Takuji weer tot leven te wekken, hem van de dood te redden. Hij is de tegenpool van Takuji, hij maakt lawaai, is verbonden met de zon. Die kosmische interpretatie wordt nog versterkt door nog andere gelijkaardige opposities en door de nadrukkelijke wijze waarop de seizoenen voorbijgaan — de kameravoorering is uitgesproken poëtisch.

Je zou gaan denken dat Kohei voor het oude, rurale Japan kiest, toch is de zaak complexer. Kohei lijkt eerder te zeggen dat het oude zoeken naar een evenwicht ook verder gaat in het moderne Japan. Want ook in het kleine dorpje zijn de veranderingen doorgedrongen. Zo is één

van de hoofdpersonages een omwille van economische redenen geïmmigreerde Indonesische, waarmee Kohei het vervagen van oude grenzen en het doorbreken van de besloten dorpsstructuur vaststelt. Opmerkelijk is ook dat Kohei die inwijkelinge ook laat spelen door een Indonesische topactrice, terwijl de rol van Takuji vertolkt wordt door een Koreaan. Deze cast is dan ook een oude droom van Kohei: hij wil de nationale grenzen binnen Azië overstijgen. Om historische redenen is dat geen sinecure: je moet maar eens het woord 'Japan' laten vallen tegen een Koreaan en bekijken hoe zijn gelaatstrekken zich bijna in een grimas van haat vertrekken.

KONCERTEN

25/4	GONZO'S FLYING CIRCUS
26/4	AUDIO ACTIVE (Japan)
2/5	KATO HIDEKI (New York/USA)
27/5	AUTECHRE (U.K.)
30/5	ARAB STRAP (U.K.) + PLURAMON (D.)
12/6	PERVERTED (B.)
20/6	RAWFRÜCHT (B.)
26/6	CRESCENT-MOVIE-TONE - THIRD EYE FOUNDATION (U.K.)

FILM

8/5	TETSUO II + TOKYO FIST, S. Tsukamoto
22/5	THE ELIMINATOR, Enda Hughes
29/5	PERDITA DURANGO, Alex De La Iglesia
13/6	THE END OF VIOLENCE, Wim Wenders

AGENDA: THEATER-EXPO-WORKSHOPS • info via BELGIE

Oscar

'Sleeping Man' is de film waarmee Kohei na zes jaar zijn comeback maakt, nadat hij eerder door de critici de hemel was ingeprezen — zijn eerste film sleepte bijvoorbeeld al direct een nominatie voor een Oscar voor de beste niet-Engelstalige film in de wacht. In die paar jaar is hij geëvolueerd, heeft hij het drama dat zijn krachtige dialogen genereerden laten varen voor een grotere visuele zeggingskracht. "Een prachtig vertelde legende voor moderne tijden", noemde criticus Aaron Gerow deze film.

Benny Debruyne

'Sleeping Man' van Oguri Kohei is te bekijken in Stuc op zondag 10 mei om 20.00 u en op maandag 11 mei om 22.30 u.

Sociale Raad heeft werk voor jou

Sociale Raad (Sora) is een van de geleding- en van Loko (de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie). Sora houdt zich bezig met de sociale aspecten van het onderwijs en de democratisering van het onderwijs: het bestrijden van financiële, sociale en kulturele drempels die het studeren voor sommigen moeilijk of onmogelijk maakt.

Voor haar werking zoekt Sora voor het academiejaar 1998-1999: Twee vrijgestelden (v/m): zij zijn halftijds betaalde en geëngageerde krachten. Hun taak bestaat erin Sora administratief en inhoudelijk te ondersteunen, het geheel mee te coördineren en in goede banen te leiden. Zij zetelen ook als waarnemer in de verschillende raden en organen waar Sora de Leuvense studenten in vertegenwoordigt. De verkie-

zing van de vrijgestelden gebeurt op de Algemene Vergadering van Sociale Raad van vrijdag 8 mei. De kandidaturen, vergezeld van een motivatiebrief met CV, moeten ingediend worden op Sora, ten laatste dezelfde dag om 17 uur. De kandidaten dienen aanwezig te zijn op de Algemene Vergadering van 8 mei die begint om 20.30 u op Sociale Raad. De uitslag wordt bekend gemaakt op de daaropvolgende Algemene Vergadering van woensdag 13 mei.

Sociale Raad vertegenwoordigt de Leuvense studenten in verschillende organen en raden. Daartoe verkiest Sociale Raad voor het academiejaar 1998-1999:

- Drie studentenvertegenwoordigers voor de Raad van Bestuur van de studenten-restaurants Alma. De verkiezing heeft plaats op de Algemene Vergadering van 8 mei vanaf 20.30 u en de kandidaten dienen aanwezig te zijn.
- Vijf studentenvertegenwoordigers voor de Raad van Bestuur van Acco. De verkiezing

heeft plaats op de Algemene Vergadering van woensdag 13 mei die begint om 19 uur. De kandidaten dienen aanwezig te zijn.

De verkiezing voor de twee studentenvertegenwoordigers in de Vereniging van Vlaamse Studenten heeft plaats bij het begin van het academiejaar.

Meer informatie op Sociale Raad, 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven. Tel: 016/22.95.41 of 32.37.89. Fax: 016/22.01.03. E-mail: sora@sora.student.kuleuven.ac.be

Themahuis zoekt studenten (2)

Kunst is bezigheidstherapie. Een aantal studenten bouwt volgend jaar een huis van baksteen, teater en muziek. Een themahuis heet dat met verloop van de KU Leuven. Konkreet wordt er in een open sfeer gewerkt rond alles wat cultuur aangaat. Ideeën zijn er genoeg. Zo zal er een toneelproductie op poten gezet worden. Contacten zijn al gelegd. Er is zelfs al een toezegging van een professioneel regisseur die het

initiatief wel ziet zitten. Hij wil een stuk van Dario Fo esceneren.

Enkel techno is hip. Of speelt ook jazz weer mee? Komt er volk als iemand de stand van zaken toelicht? Wil het studentenensemble van de Jazz-studio te Antwerpen eens naar Leuven overwaaien? Een leesclub kan samenkomen om een boek te bespreken. In de examenperiode heet zo iets meta-kognitieve reflectie. Laten we hopen dat het gewoon gezellig is. Klischeegewijs moet er natuurlijk ook een poëzieavond bij zijn. Hopelijk geraakt die iets verder dan het eigen puberleed. Verder wordt gedacht aan een alternatieve filmnacht, een expositie van in België verblijvende Afrikaanse kunstenaars, een debat over de nu veelbesproken link tussen kunst en politiek, een of ander konsertje,.... Lokaal of iets groter: dat hangt van de goodwill van de Belgische gODEN af.

En er kan nog meer bij. Ideeën zijn er (nooit) genoeg. Mensen alleszins niet. U twijfelt ook: vind ons dan. Snel. Steven Vandervelden en Ward Daenen, Nobelstraat 4. (tel: 011/27.32.11. (weekend en blok)) of Yves De Maeseneer en Tom Truys, Sluisstraat 2 (016/23.06.04).

En er staan nog meer themahuisen op stapel. Allen zijn zij dringend op zoek naar kandidaat-bewoners. Ben je een student die verder kijkt dan zijn neus lang is en zin heeft om met een aantal mensen samen te wonen en met die mensen ook een jaartje samen te denken en werken rond een "thema", neem dan als de bliksem contact op met één van onderstaande mensen.

Een nog konkreter uit te werken 'sociaal thema' wordt gepland bij Cedric Reynaert en Pieter Lievens, Sluisstraat 2, Leuven (016/ 23.06.04)

Het thema 'voeding staat centraal ten huize van Annemie Vandenberghen en Eef en Mieke Van Rossum, Sluisstraat 2, Leuven (016/ 23.06.04).

De wereld is een toverbal

Soms heb je gewoon zin om te feesten, maar is het moeilijk een gepaste reden en omkadering te vinden, op die manier kunnen feestjes wel eens mislukken. Een aantal organisaties uit het Leuvense heeft daar iets op gevonden en zij organiseren een heus Wereldfeest, voor en over iedereen dus. Het is al de veertiende keer dat de Derdewereldraad — de verzamelaar van een aantal Leuvense organisaties die zich inlaten met ontwikkelingsamenwerking in de ruime zin — het Wereldfeest organiseert. Na een aantal omzwervingen, ondermeer op 'Den Bruul' en in het stadspark zijn het Ladeuzeplein en het Hooverplein de plaatsen waar je dit jaar moet wezen op zaterdag 9 mei.

De Derdewereldraad heeft als basisdoelstelling de strijd tegen onrecht en solidariteit met volkeren die opkomen voor ontvoogding en bevrijding. De raad wil mensen bij mekaar brengen die geïnteresseerd zijn in ontwikkelingsamenwerking om samen sterker te staan en standpunten te formuleren. Als tastbaar bewijs van die samenwerking organiseren ze jaarlijks een vijftal activiteiten, waarvan het Wereldfeest er één is.

De twee pleinen worden zaterdag gevuld met themastands, een infomarkt en een wereldmarkt: op deze stands en marktjes zijn ondermeer de organiserende groepen terug te vinden. Bovendien zijn er doorlopend eksotische optredens van groepen zoals de Senegalese perkussie van Ndiaye Rose Groep, de zwoele salsa uit Cuba van Duo Cubano en Algerijnse rai van Shera-Z. Na een aantal workshops en een vrij podium wordt de dag afgesloten in een naar ganja ruikende Lido met een wereldfeest en een optreden van de reggae-groep Mighty Pirates. (rg) Wereldfeest op Ladeuzeplein en Hooverplein op zaterdag 9 mei van 14 u. tot 20 u. Vijf en optreden vinden 's avonds plaats in de Lido, vanaf 21 u.

KATHOLIEKE HOGESCHOOL LEUVEN KATHOLIEKE HOGESCHOOL

KATHOLIEKE HOGESCHOOL LEUVEN KATHOLIEKE HOGESCHOOL LEUVEN

KATHOLIEKE HOGESCHOOL LEUVEN KATHOLIEKE HOGESCHOOL LEUVEN KATHOLIEKE HOGESCHOOL LEUVEN

- 1 Accountancy - Fiscaliteit
- 2 Chemie
- 3 Farmaceutische en Biologische Technieken
- 4 Financie- en Verkeringswezen
- 5 Kleuteronderwijzer(es)
- 6 Marketing
- 7 Medische Laboratoriumtechnologie
- 8 Medisch Secretariaat
- 9 Onderwijzer(es)
- 10 Regent(es)
- 11 Secretariaat - Talen
- 12 Sociaal Werk-Maatschappelijk Assistent(e)
- 13 Toegepaste Informatica
- 14 Verpleegkunde
- 15 Voedings- en Dieetkunde
- 16 Vroedkunde
- 17 Zakelijk Vertalen en Tolken

KATHOLIEKE HOGESCHOOL LEUVEN
Abdijdreef 7b 3001 Leuven (Heverlee) Tel. 016/ 39 86 60 Fax 016/ 39 86 66

Ja, ik had graag bijkomende informatie over opleiding(en) nr.

Naam : Voornaam :

Straat : Nr.

Postnr. : Gemeente :

vervolg van p. 2

werpen aan de heidense tegenhaard van de inkwistie, met name Kringraad.

3) de visie van 'onze Moeder de Heilige Kerk' tot de zijne te willen maken, en in bijzonder de artikelen 2357 tot en met 2359 van de 'Katechismus van de Katoelike Kerk'. Dit volledig konform artikel 9 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens aangaande de 'vrijheid van gedachte' is.

4) dat lidmaatschappij van Opus Dei noch naar kerkelijk, noch naar burgerlijk recht een misdaad is.

5) dat het klinkklare onzin is dat zij op bezinning gaan in gebouwen van Opus Dei en dat dit bovendien nooit ter sprake is gekomen op de vergadering. "Bij de goedkeuring van het — van objectiviteit uitpuilende — verslag hebben de leden van Kringraad blijkbaar plots te kampen gekregen met een kollektieve aanval van selectieve blindheid." (deze stelling bekrachtigt enigzins het tweede)

6) dat er heel wat 'nonsensikale' en 'irrelevante' (sic) vragen en verwijten naar het hoofd geslingerd werden, zoals: "Wat is uw mening omtrent de houding van de katoelike kerk tijdens de jodenvervolgving?" (hier wilde het Jong Thomas More toch niet zover gaan als de officiële 'schuldbekeentissen' van de kerk)

7) dat er door de gehele procedure drieëntachtig procent van de subsidies — "zuurverdiende belastingsgeld van onze hardwerkende ouders" — die voorheen naar zijn vereniging doorstroonden bespaard werd.

Na het lezen van deze fundamentele kritiek is het mij niet geheel duidelijk of het hier om één of ander links komplot gaat tegen mijn vriend Mathias, dan wel of het hier om een bijzondere vorm van humor gaat van laatstgenoemde. Wat het ook

moge wezen, de aangebrachte argumenten zijn mijns inziens te lachwekkend om te reageren.

Thierry Laenen,
zelfstandig student,
3de jaar Sociale
Readaptatiewetenschappen

Racisme (1)

Vol ongelooft las ik in Veto 28 dat Mark de Bruyne in een vrije tribune stelde dat de behoefte tot een etnische samenhang een natuurlijk gedragspatroon is en dat de auteur die behoefte wou veralgemenen tot natuurwet. Is het zo dat iemand met een Marokkaanse nationaliteit daardoor alle zogenaamde eigenschappen die de Noord-Afrikanen hebben (in de ogen van mensen met een enge visie) omdat deze ook toebehoren aan het volk waarmee die persoon verondersteld wordt een etnische samenhang te hebben? Hoe verklaar je het fenomeen van mensen die zich tegen alle natuurwetten in willen afzetten van hun zogenaamde herkomst?

Wat maakt dat we ons als mens een eigen identiteit, weliswaar kunstmatig, toeschrijven is het feit dat we ons spiegelen aan een ander. Met andere woorden, het is voor een groot deel wat een ander opwerpt over jezelf dat bepaalt wie je je eigenlijk voelt. Hiernaast zijn er nog tal van factoren die maken hoe je je uiteindelijk opstelt tegenover anderen. Een 'aangeboren' gedrag is het dus niet, ook kan men niet zeggen dat de opvoeding alleen bepaalt hoe je jezelf ziet ten opzichte van anderen. Een echte etnische samenhang is er dus niet tenzij in de vooroordelen die ontstaan uit ofwel onbegrip ofwel uit slechte bronnen, die ervoor zorgen dat iemand als De Bruyne

smijet met de bewering dat Noord-Afrikaanse allochtonen een agressieve houding hebben. Ik wil ook niet ontkennen dat er vooroordelen bestaan bij andere culturen ten opzichte van Belgen of Vlamingen, maar daar hoef ik zelf geen rekening mee te houden om met gewone mensen uit ons tof land om te gaan. Als je die vooroordelen ooit hoorde, dan merk je vanzelf dat er heel wat dingen serieus opgeblazen worden, zowel negatief als positief. De auteur zal allicht gelijk hebben als hij stelt dat een Marokkaan steeds een Marokkaan zal blijven...maar dan in de ogen van diegenen die zich doodstaren op de 'buitenkant' van individuen. Kan men dan ooit spreken van integreren, maakt het feit dat er migranten rondlopen in Leuven dat de stad haar sjarms verliest? Is een migrant perse een potentieel gevaar voor de maatschappij? Daarom zijn er de media, om die mites van de baan te helpen en mensen zoals de Bruyne ook de kans te geven om met onzinnige uitleg de mensen te entertainen op maandagavond.

Omar Fathi,
Iste kan arabistiek

Racisme (2)

Mark De Bruyne maakt zich met zijn vrije tribune (Veto 28) onsterfelijk belachelijk. Een zoveelste variatie op het aloude "ik ben geen racist, maar..." Fijn voor hem dat hij in dit provincienest geen 'last' heeft van donkergekleurde medemens. Alhoewel? Misschien zou Mark, wanneer hij 's morgens de dingen groot, beter eens de prut uit zijn ogen wrijven. Hij zou dan opmerken dat ook in Leuven de Turkse, Marokkaanse en Koerdische gemeenschap vrij sterk vertegenwoordigd zijn. Misschien — het is maar een idee — zou hij eens met hen kunnen kennismaken?

"De meerderheid hoorde hier in de eerste plaats niet te zijn." Ik heb alvast het meeste problemen met de aanwezigheid van Mark en konsoorten en hun intellectuele (maar *pur et dur* racistische) spitsvondigheden. Overigens, wie een boom opzet over de eigen volksidentiteit maar er niet eens in slaagt behoorlijk Nederlands te schrijven, komt nogal ongelofwaardig over. Blijven oefenen.

Karel Verpoest,
Iste kan rechten

Chris Den Hond,
journalist Med-TV

Koerden

Net voor hun ontslag ontkenden minister van Binnenlandse Zaken Johan Van de Lanotte (SP), en rijkswachtkommandant Willy Deridder nog dat er in juli 1996 een samenwerkingsakkoord gesloten werd met de Turkse politie. Tevens ontkenden ze enig verband tussen het bezoek van Deridder aan zijn Turkse kollega en de operatie Spoetnik, twee maanden later. Bij die operatie werd onder andere de Koerdische zender Med-TV (zie Veto 28) zwaar aangepakt.

HOLEBI

Met je coming out ben je volledig klaar. Je bent out. Iedereen weet het van je, maar...

- Wat als je tante vraagt wanneer je nu gaat trouwen?
- Wat als mensen je vragen of je kinderen hebt, samenwoont, een lief hebt? Antwoord je gewoon 'Neen' of 'Neen, ik ben lesbienne en mijn vriendin is zwanger - ik ben homo en woon al zeven jaar samen met mijn vriend?'
- Weten je collega's op het werk ervan?
- Vertel je rondout over het fantastische weekend dat je had met je holebi-vrienden, of durf je daar gewoon niet heen?
- Ben je eigenlijk niet voortdurend bezig met coming out? Of ben je er nog niet aan begonnen?
- Misschien wil je gewoon je verhaal doen en je goed voelen terwijl we het samen hebben over 'hoe vertel je het aan de anderen' en 'welke reacties kan je allemaal verwachten?'

Om te praten en om te luisteren: welkom op de info-avond van **De Roze Drempel** over coming out, voor vrouwen en voor mannen.
Maandag 11 mei, 20 u, UP, Jan Stasstraat 2, Leuven

Niet alleen interpreteerde de Turkse pers het toen anders — zij sprak duidelijk over een akkoord. Maar Deridder ging nog verder door te stellen dat "er iets zou gedaan worden aan Med-TV." De inhoud van de geheimgehouden brief, die onlangs uitlekte, duidt echter op aspiraties.

Ondertussen is het onderzoek, anderhalf jaar na de feiten, nog steeds niet afgelopen. Wij weten dat er bij Med-TV niets illegaals gevonden werd, maar wij kunnen slechts wachten op de afsluiting van het onderzoek vooraleer we in de ogen van de publieke opinie vrijuit gaan. Ondertussen sirkuleren de lijsten van donateurs aan Med-TV binnen de rijkszucht en de staatsveiligheid. Deze lijsten werden tijdens de Spoetnik-operatie in beslag genomen en betrokken speurders verklaarden aan De Morgen (16/4) dat "namen van donateurs aan Med-TV werden doorgespeeld aan de Turkse autoriteiten, ofwel via de rijkszucht, ofwel via de staatsveiligheid."

Begin februari en begin maart van dit jaar werden Koerden in Frankrijk, Duitsland en Zweden op basis van deze lijsten gearresteerd en ondervraagd op vraag van de Belgische onderzoeksrechter Burm. Het gaat hier enkel om Koerden die in 1995 geld gaven aan hun zender Med-TV, dus op de bewuste lijst voorkomen. Nog straffer: op 5 december 1997 werd de naturalisatieaanvraag van A.S geweigerd door de Prokureur des Konings van Tongeren Coopsmans, omdat "uit inlichtingen, verstrekt door de diensten van Veiligheid van de Staat blijkt dat betrokkene voorkomt op een lijst met personen die geldelijke steun verleenden aan de Kurdisch Foundation Trust. Deze speelt een belangrijke rol in de financiering van de Koerdische zender Med-TV. Mijn ambt meent dat betrokkene niet waardig is om de Belgische nationaliteit te verkrijgen." De Prokureur des Konings schendt hier een elementair rechtsbeginsel, namelijk dat iemand onschuldig is tot zijn/haar schuld bewezen is. De Koerden geven geld — veel geld — aan hun enige hoop in bange dagen, Med-TV. Dat is niet illegaal. Bij de operatie Spoetnik kreeg Med-TV de meest absurde beschuldigingen naar het hoofd gegoooid. Een eksakte kopie van wat de Turkse staat zegt over het Koerdisch verzet. De Spoetnik-verantwoordelijken zijn ondertussen, dank zij Dutroux, de laan uitgestuurd.

VVS

Voor alle duidelijkheid: de lezersbrief die ik samen met Anemie Mels publiceerde in Veto 26 was een persoonlijk initiatief om te reageren op de recensie in Veto van het boek 'School onder schoot'. Het was dus bedoeld als een persoonlijke visie. Ik had de brief ondertekend met 'Jan Franssen, lid van de Raad van Bestuur van VVS'. Bij de publicatie stond er enkel: 'Jan Franssen, Vereniging van Vlaamse Studenten. Dat zorgde voor heel wat verwarring. Het leek als het ware of heel VVS achter die brief stond. Dat was gezinszins de bedoeling, alhoewel ik hoop dat verschillende studentenvertegenwoordigers mijn visie op 'School onder schoot' delen.

Beter ware het geweest als ik de lezersbrief ondertekend had als 'Jan Franssen, 2de lic sociologie'. Bij deze wil ik me verontschuldigen voor de onnodige problemen.

Jan Franssen,
Geel

Studeer Spaans in koloniale sfeer
Antigua Guatemala
• Privé leraar (4 uur per dag)
• verblijf in gezin (+ maaltijden)
• naschoolse activiteiten
• startdata: elke maandag
• prijs: 6900 fr. per week
Yucca TravelLanguage ism Soenen Travel
Tel./fax: 02/720.28.95
Fax: 00 502 832.51.52
E-mail: yucca@conexion.net.gt

Cultureel
Centrum
Leuven

Teaterburo
Pimpernel

opdracht

HANS LIBERG DE VIER J@@RGETIJDEN

"U schiet na deze Libergiaanse voorstelling in een lachbui als u er alleen nog maar aan denkt" (De Nieuwe Gazet)

Hans Liberg doet iets, wat niemand anders doet. Hij brengt een intelligente megamix van pianistische virtuositeit en onbedaarlijk lachen. "Vrolijke waanzin gebaseerd op een gedegen muziekstudie," volgens de pers. Hijzelf noemt zich een "muzikale sit-down comedian", alhoewel hij ook rechtstaand knotsgekke bokkensprongen maakt. Hij past perfect in het waanzinnige genre dat ook Victor Borge speelt.

In zijn nieuwste programma wordt hij bijgestaan door een klassiek opgeleide balletdanseres in tutu die met Liberg 'Het Zwanenmeer' danst (zijn eigen danspassen zijn zeer bezienswaardig) en een mezzosopraan met wie hij eindelijk een nummer helemaal uitspeelt en waarbij hij geniale streken uithaalt.

Schouwburg, Bondgenotenlaan 21
Donderdag 14 mei 1998 om 20 u
Toegangsprijzen: 700/600/500/400 (studenten 100 fr. korting)
Reservering: 016/222113 - loket Schouwburg

zoekertjes

✓ In Memoriam: Bram Stockx en Ludo Mertens, twee goede vrienden die ik heb verloren maar nog steeds in mijn hart draag.
 ✓ Knappe Jeroen Sport gezocht en gevonden door brunette in de Fak.
 ✓ Moest je nog ook nog je muil opendrekken dan waren we allebei gelukkig.
 ✓ Bedankt studenten voor de discussies, doe uw ogen open en kies partij voor de onderdrukten.
 ✓ Artis, de enige zoo met twee walvissen
 ✓ Kris Rosselle tikt je thesis, eindwerk of paper: Hof Ter Bekelaan 12, 3020 Winksele, tel: 016/20.70.77.
 ✓ Marjoleecccen, zal ik ooit je vriendje zijn? Happy Birthday
 ✓ Zotte Nele zoekt vriendje voor blok- en examenperiode. Verlenging van de relatie mogelijk indien experiment bevredigend. Wie haar kent, weet haar wel te vinden.
 ✓ Godzilla, Yakuza, samurai, violence, black humour, SF, narcotic, erotic in AV 01.12 op dinsdag 5 mei en donderdag 7 mei vanaf 20u.
 ✓ Help, ik ben verliefd. Wie kan mij helpen mijn nestje bouwen en mijn bloempje bestuiven?
 ✓ Gezocht: vrijstellingen: te bezorgen aan Thomas Mees. Te ruilen voor lief/ preseslnt/bretellen.
 ✓ Lieveke, bedankt tout court, sukses met de eksamen. Vergeet vooral uwe cursus Braziliaanse ontwikkelingshulp niet en ... mijne Amaretto zeker ook niet.
 ✓ Carla, we hebben Stijn betrappt met een zekeré Nella Salmon.
 ✓ Tijd en Vicky danken alle kiezers voor hun etisch stemgedrag.
 ✓ Verwoede verzamelaar van ego's biedt aan: overvloedige ego's. Te ruilen tegen dosis bescheidenheid in zetpivorm en iemand om ze toe te dienen. Neem contact op met Aldwin.

✓ Venimus, vidimus, vickymust!
 ✓ Dank aan Hans, Dries, Leen, Liesbet, Elke, Jan en Gunter voor hun vrijwillige medewerking aan X.
 ✓ Gezocht: mensen met lang haar om op donderdag 7 mei vanaf 22 uur in de Rumba een psychedelische gitaarfuit te bevolken.
 ✓ Dank aan Thierry Mpela voor Leuven Fascisme vrij
 ✓ Aan alle Johans die praeses willen worden: Goe geprobeeeeeeeeerd.
 ✓ Neen, Pol, laat die pen maar liggen.
 ✓ Kan ik op de goodwill rekenen van degene die verleden maandag (20 Apr.) mijn fiets gepikt heeft in de Populierstraat (achterkant parking 't Studioke)? U heeft wel timing, pas dinsdag ben ik na 'n knieoperatie terug naar Leuven kunnen komen (en dit is geen oefje) en nu heb ik dat ding nodig wil ik mij ooit nog verder dan 100 meter van mijn kot begeben of in Heverlee naar de les gaan. Please, waar kan ik hem vinden? Dan bent U 'n goed mens... Tom.
 ✓ Dank aan Vic van der Acco.
 ✓ Gezocht: plastic onderbroek die minstens een week kan worden gedragen. Te bezorgen aan Pol.
 ✓ Dank aan Fredje en An voor de vrijwillige medewerking aan Da Extravaganza Alternativa Days.
 ✓ Eerste initiatief van nieuwe VRG-presidium staat in de stijgers: Pieter Poissonier Merchandising konkurereert Leo Di Caprio weg: levensgrote posters, reliëfgegljtsjes, waspoeder met Pieter-geur, ontharingscrème en tot slot: uw kompaan bij het blokken: de opblaasbare Pieter Poissonier, verkrijgbaar in alle smaken en groottes.
 ✓ Artis, de enige zoo waar de beesten aan het roer staan.
 ✓ Gezocht: Alfa-sympathisanten om nieuwe

preses te trakteren op jenever. Afspraak maandagavond in de fak.
 ✓ Jan Hautekiet wint Pieter Poissonier-imitatiewedstrijd: "Het werkte al jaren op mijn zenuwen dat iedereen zei dat ik op Pieter leek."
 ✓ Het Tuinkabouatersbevijsingsfront organiseert een fuif op 13 mei in het bos van Heverlee. De eerste duizend personen die dit zoekertje aan de ingang van de Grote Paddestoel afgeven mogen gratis binnen, met uitzondering van rijkswachters, flikken en BOB.
 ✓ Nick Luyten aangevallen door verzamelaar moedervlekken. GvA: 'Man bijt hond: ouders Nick stappen naar Gaia.'
 ✓ Doe ons een lol, help An naar Siberië.
 ✓ Stort honderdduizend Euro op rekening-nummer 833-3046726-20 met vermelding 'An naar Siberië' en X levert binnen de twee dagen An af in Siberië.
 ✓ Moedervlek weigert overigens terug te keren naar zijn baasje. Amnesty geeft moedervlek gelijk.
 ✓ Gezocht: liphazen. Aanmelden op Stuc-onthaal bij Annemie
 ✓ Wat An heeft bewezen: Venten Doen Alles Beter.
 ✓ Kristof Schurmans aangezocht als lijstduwer voor VLD. En voor de SP, en voor Agalve, VU en PNPb: "Deze man laat u niet in de steek."
 ✓ Wim is een mutse.
 ✓ Vroeger sleet ik mijn zever in de eerstekanturubriek van de Minibalans, nu moet het maar in Veto.
 ✓ Het 'Front ter ondersteuning van het recht op vakantie voor Annemie van 't Stuc-onthaal' laat weten dat de wekenlange strijd niet voor niets is geweest. Maar we gaan door tot het bittere einde.
 ✓ VRG-revu-sympathisanten: donderdag 12 uur in de Verbeelding?
 ✓ Na enig uitstel vanwege van paasdruktes is kennel Donny Inc. trots zijn deuren te openen voor onze eerste en trouwste klant Valerie. Echter omwille van verzekering en compatibiliteit voor onze puppies vragen wij een korte beschrijving van de eventuele eigenares in spe: studierichting, favoriete eetplaats, aantal benen, kleur en lengte haar, favoriete film, favoriete planeet, favoriete soort puppie.
 ✓ Wacht niet te lang, anders moeten we die schatjes doen inslapen.
 ✓ LBK verplaatst verkiezingsavond naar donderdag 7 mei om 18 uur.
 ✓ Johan De Rocker: Jawel, An, het kan nog slechter
 ✓ Bezoek historia online: http://hal.ulyssis.student.kuleuven.ac.be/-historia.
 ✓ Dank aan Isabel, Annemie, Sofie en Saskia voor de dagelijkse prachtige ontvangst in het Stuc.
 ✓ Jeroen, lees je e-mail.
 ✓ Katrien, Luchmann is ook niet alles, je liefje daarentegen ...

kolofon

Veto
 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
 Tel 016/22 44 38, Fax 016/22 01 03

Jaargang 24
Nummer 29
4 mei 1998

Ver. uitg.: Bart Eeckhout
Hoofdredaktie: Raf Gerits
Redaktiesekretaris: Bart Eeckhout
Redaktie: Dirk Bernard, Bart Eeckhout, Martijn Graumans
Doka: Dirk — Fiat Uno — Bernard, Joost — BMW 750 — Helsen, Ivan — Ford Mondeo — Put
Medewerkers: Ann — Saab 900 — Bogman, Nadia — Honda Civic — Dedeckere, Bart — Lada Samara — De Schrijver, Thierry — 2PK met trappers — Laenen, Jeroen — Excalibur — Peeters
Layout en vormgeving: Dirk — Volkswagen Golf — Bernard, Ann — Renault 5 — Bogman, Kristof — Mitsubishi Colt — Daniels, Katrien — Lancia Thema — Darras, Benny — Skoda 32 — Debruyne, Hans — Peugeot 205 — Declercq, Filip — Wartburg — De Keukeleere, Bart — Ford Fiesta — Eeckhout, Raf — Ferrari Testarossa — Gerits, Joost — Renault Twingo — Helsen, Thierry — Vespa — Laenen, Henk — Fiat Punto — Neuckermans, Sofie — Mazda 121 — Overstijns, Herman — Ford Transit van de flikken — Pauwels, Hans — Opel Astra — Vandenabeele
DTP: Filip — Opel Kadett — De Keukeleere, Michaël — Opel Corsa — Simonis
Spelling: Filip — Maserati Biturbo — De Keukeleere, Bart — Mercedes A — Eeckhout
Eindredaktie: Benny — Daewoo and you — Debruyne en Bart — BMW Z10 — Eeckhout
Internet-Veto:
<http://www.veto.student.kuleuven.ac.be>
e-mail: veto@veto.student.kuleuven.ac.be
Zetwerk en publiciteit
 Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij: Artoos (Kampenhout)
Oplage: 9000 eksemplaren
ISSN-nummer: 0773-5162
Abonnementen
 Studenten: 250fr; niet-studenten: 350fr; buitenland: 700fr; steun vanaf 1000fr; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77
Redaktievergadering
 iedere vrijdagmiddag om 16.00 u

WIE VAN DE DRIE??

Tiensestraat 118 Tel: 23.70.30	Tiensestraat 88 Tel: 23.70.02	Naamsestraat 115 Tel: 23.70.08
Ma.-Do. 9 - 22u. Vr. 9 - 20u. Zat. 10 - 17u.	Ma.-Vr. 9 - 19u.	Ma.-Vr. 9 - 19u. Zat. 10 - 17u.
aangepaste uren tijdens KUL vakantieperiodes		

agenda & ad valvas

DOOR BART EECKHOUT

MAANDAG

20.00 u **SPAGHETTI-AVOND**, in de Universitaire Parochie, Jan Stasstraat 2, org. Goede Spoor-jongeren.
 20.00 u **FILM** Filmfun: 'Zemlja' (Aleksandr Dovzhenko), in Stuczaal, Van Evenstraat 2d, toeg. 100/175, org. Stuc.
 20.00 u **TEATER** Het Gevolg speelt 'Aan de eind van de aspergetijd', in 't Wagehuys, Brusselstraat 63, toeg. 450, brg. KC Leuven.
 20.30 u **TEATER** Fact speelt 'Het land in mij', in Stuc-Vlamingenstraat 83, toeg. 200/350, org. Stuc.
 22.30 u **FILM** New Harvest: 'Voyage au début du monde' van Manoel de Oliveira, met Marcello Mastroianni, in de Stuczaal, Van Evenstraat 2d, toeg. 100/175, org. Stuc.

DINSDAG

20.00 u **CULT** Japanese Cult Cinema: introductie in samoeraï, yakura en godzilla, in AV 01.12, org. DEAD.
 20.30 u **MUZIEKTEATER** Dubbelspel: Laagland brengt de 'Walcott Songs' met Threadgill & Roofthoof (zie bespreking in Veto), in de Stadsschouwburg, toeg. 187/250/300/375/400/500, org. KC Leuven en Stuc.
 20.30 u **KONSERT** 'White Wine, Dark Grapes' (jazz), in de Stuczaal, toeg. 200/250/300/350,

org. Stuc.
 20.30 u **TEATER** Fact speelt 'Het land in mij', in Stuc-Vlamingenstraat 83, toeg. 200/350, org. Stuc.

WOENSDAG

14.00 u **FILM** 'My Blue Heaven' (Nederland 1990, met Koen Wauters!), in Vlaams Filmmuseum (Vanderkeulenstraat 30), toeg. 20/30/50, org. Vlaams Filmmuseum en -archief.
 20.00 u **FILM** 'My Blue Heaven' (Nederland 1990, met Koen Wauters!), in Vlaams Filmmuseum (Vanderkeulenstraat 30), toeg. 20/30/50, org. Vlaams Filmmuseum en -archief.

DONDERDAG

KONSERT Armand ('Ben ik te min?'), in Kafee Libertad, org. Libertadfeesten.
 20.00 u **CULT** Japanese Cult Cinema: introductie in samoeraï, yakura en godzilla, in AV 01.12, org. DEAD.
 20.30 u **DANS** David Hernandez: 'The essence of its going...' (zie bespreking in Veto), in Dansstudio (Naamsestraat 96), toeg. 200/250/300/350, org. Klapstuk.
 21.00 u **FUIF** Eurovisie Songfestival-avond, in Maserclub (Ierse Predikherenstraat 25), org. De Roze Drempel.
 22.00 u **FUIF** Loony Tunes: psychedelisch gitaargeweld, in Rumba & Co, org. DEAD.

VRIJDAG

KONSERT Big Bill, in Kafee Libertad, org. Libertadfeesten.
 20.00 u **TEATER** 'De paniekzaaier' door de Dillezonen, in de Stadsschouwburg, org. De Dillezonen.
 20.00 u **TEATER** 'Hotel Terminus' van Filip Vanluchene door De Korre, in 't Wagehuys, org. KC Leuven.
 20.30 u **DANS** David Hernandez: 'The essence of its going...' (zie bespreking in Veto), in Dansstudio (Naamsestraat 96), toeg. 200/250/300/350, org. Klapstuk.
 22.00 u **FUIF** Holehufuif, in Lido, org. L'Heure Exquise.

ZATERDAG

KONSERT Guido Belcanto, in Kafee Libertad, org. Libertadfeesten.
 14.00 u **FEEST** Wereldfeest: infomarkt, expo's, wereldmarkt, animatie, konserten en slotfuif (21 u, zaal Lido met optreden van de Mighty Pirates (reggae)) (zie Veto), in Ladeuzeplein, toeg. gratis, org. Derdewereldraad ism Stad Leuven.
 20.00 u **KONSERT** Abdijkonsert: 'Motetti, Madrigali e Canzoni Francesi Diminuti' met werk van Lassus, De Castro en Willaert door La Fenice olv Jean Tubery voorafgegaan door

een inleiding van prof Bossuyt (19 u), in Abdij van Park, Heverlee, toeg. 450/500, org. Stad Leuven.
 20.00 u **TEATER** 'De paniekzaaier' door de Dillezonen, in de Stadsschouwburg, org. De Dillezonen.
 22.00 u **FUIF** Lesbiennefuif, in De Blauwe Kater, org. Labyrinth.
 22.00 u **FUIF** 'Noche Latina' met DJ's Roberto en Brunito, in de Waalberg.

ZONDAG

20.00 u **FILM** New Harvest: 'Sleeping Man' (zie bespreking in Veto), in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.
 22.00 u **KONSERT** Jazz op zondag, in Stubar, toeg. gratis, org. Stuc.

MAANDAG

20.00 u **FILM** Filmfun: 'The Philadelphia Story' (zie bespreking in Veto), in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.
 20.00 u **INFOAVOND** Coming-out voor homo's, lesbiennes en biseksuelen, in UP (Jan Stasstraat 2), org. De Roze Drempel.
 22.30 u **FILM** New Harvest: 'Sleeping Man' (zie bespreking in Veto), in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.

Witte Raven en zwarte ijsberen: Tom Van De Sande, alias 'Moos'

"De dierenliefhebbers hadden meer oog voor de paarden dan voor de repressie van de gendarmerie"

ie is de drijvende kracht achter vele van de opruimende zoekertjes in Veto? Wie neemt het op voor groenten, kabouers, de arbeiders van

Forges en alle verdrukten? Wie is X? Wie vinden het NSV, het patronaat en de BOB op hun pad? Wie is de 'founding father' van het gebruik van subversief beeldmateriaal op de Leuvense fuiven? Wie kan als geen ander tiramisu bereiden en commercialiseren? Wie is die geheimzinnige, magere gestalte, met het Leninbaardje en een rood sjaaltje rond de hals? Alleszins een unieke mengeling van de sjarme van klassenstrijd en van het durven anders zijn. Moos is de naam.

Een BLS (een bekende Leuvense student) heeft niets dan voordelen. In de pittant nat naast fuivazaal Rumba, alwaar Moos Veto te woord staat, bestelt hij een 'pitta-Moos'. Vlees, brood, kaas, ... maar geen groenten. Blijkbaar reikt de invloed van de persoonlijkheid van Moos en zijn groentemansipatorische ideeën zelfs verder dan de sterke vegetarische lobby in onze studentenstad. Moos is best wel trots op het feit dat hij op de achterpagina van Veto mag figureren: "Ik beschouw het 'witteraaf'-schap als een eretitel. Je moet het toch maar doen. Amper zevenentwintig jaar en al witte raaf. Maar ik word liever een 'zwarte ijsbeer' genoemd. Ik hou namelijk niet van wit; die kleur is veel te passief."

Sjaalman

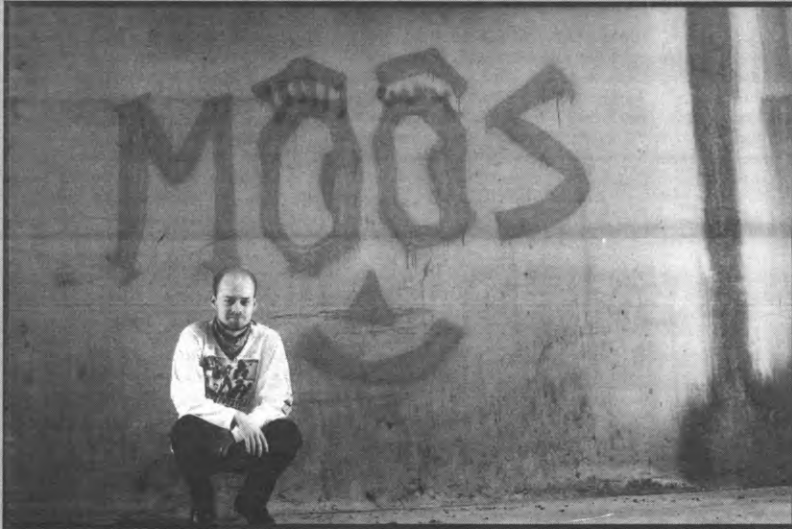
Moos is geboren en getogen in Leuven. Hij volgde wiskunde-wetenschappen in het Montfort College waar hij 'bij de paterkes' op een jongensinternaat zat. De fundamente van zijn opmerkelijke persoon werden daar gegraven. Het was een tijd dat scholieren thuis nog heftig nakaarten over wat ze die dag over mensjeviken, bolsjeviken en insvieken hadden gezien. Moos: "Van in de middelbare school was ik al bezig met politiek en sociale rechtvaardigheid. Dat komt omdat ze bij ons thuis veel over politiek discussieerden. Misschien omdat ik altijd de kleinste en tengerste van de klas was, dan moet je op je strepen staan. Ik had ook altijd een hekel aan het feit dat men mensen vooral beoordeelt op hun uiterlijk. Ik moest altijd mijn hemd in mijn broek steken, de reden die je meestal kreeg, was: "omdat het zo hoort." Dus liet ik mijn hemd uit mijn broek hangen, dat doe ik nog altijd. De oorsprong van mijn rood sjaaltje ligt niet zozeer in de kleur, maar aan het feit dat er op het college een klasgenoot was die altijd een rode zakdoek uit zijn broek liet hangen en die uiteindelijk daarom uit de school werd gegooid. En dan ben ik uit stil protest en uit eerbetoot dat rood sjaaltje beginnen dragen rond mijn nek. Dat rode sjaaltje paste anderzijds heel goed bij mijn politieke kleur."

"Moos" is Leuven voor modder. Modder krijg je door water met zand te mengen. Ook de bijnaam waaronder Tom Van De Sande wereldberoemd in Leuven is geworden vindt daar zijn verklaring: "Mijn achternaam is Van De Sande en mijn lievelingsdrank is plat water. Als ge die twee mengt, krijgt ge modder. Over water gesproken, ... ik ben nu nooit zat geweest, want ik drink al tien jaar geen alcohol, behalve uitzonderlijk een amaretto. Dat heeft te maken met het feit dat ik een specialist ben van tiramisu. Sommige Italiaanse restaurants kochten ooit mijn tiramisu. Als ik vroeger eens zonder geld zat, dan deed ik

het raam van mijn kot open en verkocht mijn lekkere spul aan voorbijgangers."

Blokker

Op zijn achttiende koos Moos voor politieke wetenschappen aan de KU Leuven. Om academisch grondig te werk te gaan, nam hij er zijn tijd voor. Hij biste eerste kan; triste tweede kan, behaalde tweede zittijd in eerste lic en triste om af te ronden tweede lic. Naar eigen zeggen werd hij vooral in de tweede kandidatuur onheus behandeld. Professor Alen van staatsrecht slaagde erin om hem tot vijfmaal toe te veroordelen tot een 'F'. Maar ook het noodlot liep soms in de weg. Op weg naar een belangrijk eksamen werd Moos eens opgepakt door de rijkswacht toen er voor het Huis Der Rechten net zware rellen aan de gang waren. Maar zijn uitgebreide studietijd zal ook wel te wijten zijn aan zijn talrijke politieke en kulturele activiteiten. Zijn eerste politieke escapade in Leuven herinnert hij zich nog als de dag van gisteren: "Het was in mijn eerste les in eerste kan bij professor De Wachter. Op de vraag

(foto Dirk Bernard)

van de prof wat er met Voeren diende te gebeuren, zette ik uiteen dat Voeren historisch gezien eigenlijk altijd aan Holland heeft toebehoord en die gemeente bijgevoerd beter aan onze noorderburen konden teruggeven. Telkens wanneer professoren een discussie lanseerden, mengde ik me aktief in de 'strijd'. Vandaar dat sommige profven me ook persoonlijk kenden."

Zoekertjes

Ook op de politieke debatten buiten de lesuren kwam hij geregeld tussenbeide, en niet altijd op de meest orthodoxe manier. "In 1989 was ik aangesloten bij een werkgroep tegen racisme waarmee ik op een debat waarop het Vlaams Blok aanwezig was, aktie voerde tegen de fascist en racisten die daar aanwezig waren. Ik probeerde dan effectief te verhinderen dat een Blokker het woord nam door een kassetrecorder aan te zetten. Met de vragen die we in de werkgroep hadden voorbereid, konden we Gerolf Annemans steeds ontmaskeren. Ik heb op een debat zelfs eens de discussie aangedurfd met Mark Eyskens. Achteraf kwam hij me zeggen dat hij mannen zoals ik apprecieert, mannen die durven in te gaan tegen de stroom. Ondertussen zat hij wel gedurende het hele debat het af te geven op de kommunistische diktaturen van Oost-Europa en op de corruptie die

daar welig tierde."

Voor wie Moos een beetje kent, is zijn politieke voorkeur geen geheim. "Mijn eerste kontakt met een konkrete politieke beweging vond plaats in Alma II, waar ik een pamflet kreeg van de Marxistisch Leninistische Beweging (MLB). Ik ben toen in MLB gestapt en er altijd in gebleven. Voor mij is MLB de enige studentenbeweging die echt aktief is rond racisme, derde wereld, arbeiderstrijd en geneeskunde voor het volk. Die aktiebereidheid en dat engagement sprak mij enorm aan. In 1989 werd ik dan ingewijd tijdens een betoging tegen een NSV-manifestatie. Van de tweehonderd tegenbetogers die aanvankelijk op de Grote Markt waren samengekomen, bleef er na een uur maar twintig man over. Maar ondertussen hebben we dan door alle straten van Leuven gekroost en tumult gemaakt. De studenten kwamen buiten gelopen en twee uren later stond er drieduizend man op straat. In de Naamsestraat werden barrikades opgericht met auto's, dankzij de wegenwerken die daar toen plaatsvonden. De rijkswacht sjargeerde met paarden. We waren toen al op het lumineuze idee gekomen om met

een duidelijk programma, met konkrete politiek eisen. Wij richtten bijvoorbeeld onze pijlen op de sponsoring door bedrijven van fakulteitskringen en tegen het gebruik van al die milieuvervuilende affiches. Onze enige propaganda bestond er in om dikke, zwarte X'en te spuiten op de affiches van de andere ploegen. Om onszelf te financieren organiseerden wij fuiven en lezingen over de zwarte beweging in de VS, dit toch wel in scherp contrast met de penskermissen van de andere ploegen. Wij vroegen ook aan onze sympathisanten om een kleine bijdrage te storten. We zijn met die ploeg driemaal opgekomen en behaalden bij de verkiezingen tussen de vijftien en twintig procent. De naam X is later blijven nazinderen, tot in de zoekertjes van Veto. Daar maken er velen, buiten mezelf, misbruik van. Tja, die X zoekt altijd vanalles."

Filosoof

Veto: Heb je als 'beroepsbetogter' nooit last gekregen met hogere krachten?

Moos: «Als ge veel akties en betogingen mee helpt organiseren, dan moet je veel telefoneren om dat aan te vragen. Vandaar dat ik, nogal gekend ben bij de gewapende macht van Leuven. Maar ondanks die tientallen akties, ben ik weinig gearresteerd. Ik ben wel bijvoorbeeld eens opgepakt toen ik op mijn eenjente aktie aan het voeren was voor het doplokaal van Leuven. Ze hebben me eigenlijk opgepakt op momenten dat ze me goed konden intimideren, op momenten dat de massa mij niet kon steunen. Tot vijf maal toe hebben ze geprobeerd mij te ondervragen, maar als ge 'ons' kent dan weet ge dat wij niet veel los laten. Ik ben zelfs eens om twee uur 's nachts bij de flikken moeten komen om 'uitleg' te verschaffen over een aktie tegen

McDonalds. Ze hadden zogezegd gezien dat ik de leider was van de aktie, terwijl ik daar niets mee te maken had. Ik heb hen toen duidelijk verteld dat ze me niets konden maken, en bolde het gewoon af. Ze hebben achteraf wel nog gedreigd dat ze er een rechtszaak van gingen maken, maar daar is toch niets van gekomen.»

«Maar denk nu niet dat ik alleen maar goed ben om ambras te maken; ik ben immers ook aktief in zachttere sektoren van de Leuvense studentenmaatschappij. Er zijn de tipische 'moosfuiven' waarbij ondertussen filmpjes werden vertoond over de bolsjevistische revolutie, de Tweede Wereldoorlog, horror, maar ook cultfilms. Het is daar altijd een apart sfeertje op die fuiven. Terwijl mensen staan te shaken op de dansvloer zitten anderen naar het scherm te kijken (zonder geluid) hie de nazi's Oost-Europa binnenvallen. Ik merk dat mijn voorbeeld stichtend heeft gewerkt en dat op vele fuiven nu beeldmateriaal wordt gebruikt.»

Veto: Heb jij een specifieke levensstijl?

Moos: «Ik ben geen filosoof, ik ben iemand van de wereld. Ik zoek eigenlijk de 'uithoeken' om de wereld beter te leren kennen en te veranderen. Als student heb ik dat kunnen doen door mij te engageren en ook eens buiten de kussens te kijken naar de werkelijkheid.»

Bart De Schrijver